

DERINIMO PAŽYMA

DĖL 2021–2030 METŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PROJEKTO

Santrumpos:

AM – aukštasis mokslas

ES – Europos Sąjunga

MTEP – Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra

MPP – Mokslo plėtros programa

NPP – Nacionalinis pažangos planas

PM – profesinis mokymas

SVM – Strateginio valdymo metodika

ŠPP – Švietimo plėtros programa

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos, siūlymai	Statusas: atsižvelgta / iš dalies atsižvelgta / neatsižvelgta (argumentai)
1.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (2021-11-15, (61)-D8(E)-7103)	<p>1.1. Aplinkosauginio švietimo svarbą akcentavome, teikdami pasiūlymus¹ Jūsų ministerijai dėl LR Vyriausybės nutarimo projekto, susijusio su valstybės finansuojamomis studijomis². Pateikėme informaciją apie rodiklius, kurie rodo, kad aplinkosauginiam švietimui, moksliniams tyrimams, ekoinovacijoms neskiriamas reikiamas dėmesys.</p> <p>1.2. Pereidami prie žiedinės klimatui neutralios „žalios“ ir konkurencingos ekonomikos, matome būtinybę sprendimus grįsti mokslo žiniomis, vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą klimato kaitos ir prisitaikymo, aplinkos kokybės vertinimo, aplinkos taršos valdymo, biologinės įvairovės apsaugos, gamtos išteklių tvaraus naudojimo, atliekų prevencijos, kitose aplinkos apsaugos srityse.</p>	<p>1.1. Iš dalies atsižvelgta. Įgyvendinant pažangos priemonę 12-003-03-04-01 „Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą“, numatoma pertvarkyti ir įdiegti studijų finansavimo ir studentų priėmimo sistemą, kad valstybės biudžeto finansavimas skatintų aukštąsias mokyklas rengti darbo rinkai trūkstamus specialistus, augintų aukštųjų mokyklų MTEP veiklos apimtį ir kokybę, tarptautinį konkurencingumą, prieinamumą asmenims, turintiems negalią, ir atsparumą kokybiškai veikti pandemijos sąlygomis. Nurodytas Aplinkos ministerijos raštas, susijęs su doktorantūros studijų vietomis (žr. paaiškinimas prie 1.2 pastabos)</p> <p>1.2. Aplinkos ministerijos nurodytame rašte (2020-09-29) teikti siūlymai dėl doktorantūros vietų, pateikta informacija dėl mažėjančių valstybės biudžeto lėšų MTEP, ypač aplinkos srityje, taip pat atkreipiamas dėmesys į ekoinovacijų indeksą.</p>

		<p>1.3. Specifinių žinių turinčių specialistų trūksta kai kuriose Aplinkos ministerijai pavaldžiose įstaigose, pvz., saugomų teritorijų direkcijose. Direkcijos galėtų labiau įsitraukti į mokslinius tyrimus, visuomenės švietimo veiklą, jei jose dirbtų daugiau įvairių specializacijų darbuotojų (istorikai, etnokultūros specialistai ir pan.).</p> <p>1.4. Papildyti ŠPP pagrindimą sąsajomis su Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu.</p>	<p>Mokslo plėtros programoje numatomas valstybės finansuojamų doktorantūros vietų skaičiaus didėjimas, MTEP konkursinio finansavimo augimas, mokslo ir studijų institucijų "trečiosios misijos" (antreprenerystės, žinių perdavimo) skatinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad tai iš esmės yra bendros visoms mokslo sritims problemos lemtos skurdaus MTEP finansavimo lygio ir Mokslo plėtros programoje jos sprendžiamos kompleksiskai, o ne atskirų tematinų sričių požiūriu. Kartu pažymėtina, kad šiuo metu su Europos Komisija derinamoje Sumanios specializacijos koncepcijoje turėtų likti trys mokslo ir inovacijų prioritetai (sveikatos ir biotechnologijos, nauji gamybos metodai, informacinės ir ryšių technologijos), kurie savo aprėptimi dengia nemažą dalį su žaliuoju kursu susijusių temų.</p> <p>1.3. Iš dalies atsižvelgta. Visų sektorių specialistų trūkumo, aukštojo mokslo įgūdžių ir darbo rinkos poreikių neatitikties problemos aprašytos ŠPP 15 problemos priežasties pagrindime. Atsižvelgiant į AM 2021-11-24 posėdžio su ŠMSM išsakytas pastabas papildytas 15.1 priežasties aprašymas. 15.1 priežastis savo turiniu apima žaliojo kurso ir kitus keliamus iššūkius, o kaip to pagrindimą, atsižvelgiant į AM siūlymą dėl žaliojo kurso akcentavimo, tiksliname šios priežasties aprašymą, bet nekeičiame pačios priežasties pavadinimo. Detaliau pati priežastis ir priežasties sprendimas bus aprašytas pažangos priemonės aprašyme. Prie pažangos priemonės „Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą“ dalyvaujančių institucijų įtraukta AM. Įgyvendinant ŠPP pažangos priemonę „Užtikrinti efektyvų mokslo ir studijų sistemos valdymą“, numatoma sukurti teisinės prielaidas pokyčiams, kurie įgalintų mokslo ir</p>
--	--	--	---

			<p>studijų pažangą, skatintų studijų kokybę, šalintų priėmimo į aukštąsias mokyklas sąlygų disproporcijas. Bus nustatyta nauja aukštųjų mokyklų veiklos finansavimo struktūra, skatinanti aukštąsias mokyklas nebesiorientuoti į priimamų studentų skaičiaus didinimą, o sutelkti visas pastangas studijų kokybei, orientuotis į visų sektorių darbo rinkos poreikius, taip sprendžiant kvalifikacijos ir įgūdžių neatitikties darbo rinkai klausimus.</p> <p>1.4. Atsižvelgta. Pagrindimas papildytas. Aplinkosauginiai klausimai įtraukiami atnaujinant bendrojo ugdymo programas, išsityjant mokymo priemones, rengiant mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programas.</p>
2.	Kęstutis Rimkus, Savivaldybių švietimo padalinių vedėjų asociacijos prezidentas (per viešąją konsultaciją)	2.1. Programa gerai parengta, tačiau reikalinga daugiau dėmesio skirti programos įgyvendinimui.	2.1. Bus atsižvelgta įgyvendinimo etape.
3.	Dainius Žvirdauskas, Lietuvos švietimo taryba (per viešąją konsultaciją)	3.1. Atskiri NPP uždavinio ir tikslo rodikliai ir numatyti uždavinio ir (ar) tikslo rodikliai neatitinka rodiklių skaitinės išraiškos, dėl kurios susitarė politinės partijos susitarime dėl švietimo.	<p>3.1. Paaiškinama NPP ir Partijos susitarimų rodiklių atitiktis. Tai pastaba NPP, ne ŠPP. NPP rengta anksčiau, nei buvo pasirašytas Partijų susitarimas dėl švietimo. Yra maksimali dėmė tarp skirtingų dokumentų rodiklių.</p> <p>Partijų susitarimo rodikliai:</p> <p>1. Iki 2027 metų ne mažiau kaip 70 proc. 2–5 metų vaikų, gyvenančių kaime, dalyvauja ikimokyklinio ugdymo programoje (2019–2020 m. m. reikšmė – 46,3 proc.). Yra panašus rodiklis NPP: Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki</p>

			<p>privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis. NPP siekiamas rodiklis 2030 m. 95 proc. Tai Eurostato duomenys: pradinė Lietuvos reikšmė – 89,6 proc. (2019).</p> <p>2. Mokyklų, kurios atitinka mokymosi ir vidaus bei išorės universalaus dizaino principus, skaičius: dabartinė reikšmė – 1, tarpinė reikšmė 2024 metais – 60, 2030 metais – 300. Nėra tokio rodiklio NPP. Tačiau yra numatytas ŠPP priemonės Nr. 12-003-03-02-01 „Įgyvendinti įtraukujį švietimą“ rezultato rodiklis „Mokyklų, pritaikytų neįgaliesiems, dalis (proc.)“ ir jo siektina reikšmė. Mokyklų pritaikymas neįgaliesiems apima pilną pritaikymą asmenims su judėjimo ir regėjimo negalia.</p> <p>3. 2030 metais visos mokyklos turi fizines ir virtualias laboratorijas STEAM mokymui. Nėra tokio rodiklio NPP. Yra ŠPP prie 3.1.5 priemonės.</p> <p>4. 2027 metais 35 proc. vidurinio ugdymo programą baigusių asmenų įgyja profesinio mokymo kvalifikaciją (dabartinė reikšmė – 26 proc.). Rodiklis atitinka NPP. Duomenų šaltinis: Eurostatas, pradinė Lietuvos reikšmė – 26,1 proc. (2019).</p> <p>5. Iki 2024 metų pabaigos mokytojų vidutinis darbo užmokestis sudaro 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio, numatant tvarų darbo užmokesčio augimą po 2024 metų. Nėra tokio rodiklio NPP. Yra ŠPP prie 3.6.2 uždavinio.</p> <p>6. Iki 2024 metų pabaigos dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų vidutinis darbo užmokestis sudaro 150 proc. vidutinio šalies darbo užmokesčio, numatant tvarų darbo užmokesčio augimą po 2024 metų. Nėra tokio rodiklio NPP.</p> <p>7. 2030 metais ne mažiau kaip 35 proc. aštuntą klasę lankiusių mokinių iš žemo socialinio, ekonominio ir kultūrinio statuso šeimų studijuoja aukštojoje mokykloje (dabartinė</p>
--	--	--	---

			<p>reikšmė – 25 proc.). Yra panašus rodiklis NPP: Iš žemiausias pajamas turinčių namų ūkių 25–29 metų asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą (ne mažiau kaip 4 metai), dalis. Tačiau jis apima žemiausias pajamas turinčius (t. y. 1 kvintilį. Dabartinė reikšmė – 13,7 proc. (2019). Siekinys – 25 proc. (2030).</p> <p>8. Įsidarbinusių pagal kvalifikacijos lygį per pirmus metus po studijų baigimo dalis nuo visų įstojusiujų sudaro 60 proc. (2019 m., praėjus vieniems metams po studijų baigimo, tik 42 proc. dirbusių universitetų I pakopos, 65 proc. universitetų II pakopos ir 30 proc. kolegijų absolventų dirbo aukštos kvalifikacijos darbus). Yra panašus rodiklis NPP. 3.4.6. Aukštųjų mokyklų absolventų, įsidarbinusių eiti atitinkamos kvalifikacijos reikalingas pareigas per 12 mėnesių po studijų baigimo, dalis nuo visų dirbančių ir netęsiančių mokslų absolventų. Siekinys – 76 proc. (2030).</p>
		<p>DĖL 3.1. Pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį.</p> <p>3.2. Programos medyje 2.2 „Ikimokyklinio ugdymo turinys neatliepia naujausių mokslinių žinių ir ateities poreikių“. SIŪLOMA patikslinti formuluotę, nes ikimokyklinis ugdymo turinys šiuo metu visų pirma nėra suderintas su bendrojo ugdymo programos poreikiu.</p> <p>3.3. Uždaviniu siekiama sumažinti atotrūkį. Naujausi tyrimai rodo, kad taip vadinamasis hibridinis (mišrus) mokymo būdas gali būti viena efektyviausių priemonių atotrūkiui mažinti, tačiau apie tai uždavinyje nėra užsimenama. Žinoma, kad tam reikalingos atitinkamos technologijos, tačiau hibridinis mokymo būdas taip pat</p>	<p>3.2. Neatsižvelgta. Pagrindime įrodome, kad teiktina formuluotė tinkama. Siūlymo formuluotė neaiški: apie kokį bendrojo ugdymo poreikį ikimokyklinio ugdymo turinio atžvilgiu kalbama. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad ikimokyklinio ugdymo turinio atnaujinimas, atsižvelgiant į naujausias mokslo žinias bei užtikrinant dermę su šiuo metu vykstančiu priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programų atnaujinimu, yra numatytas LRV programoje (1.1.4. darbas). Numatoma veiklų pradžia – 2022 m. I ketv.</p> <p>3.3. Iš dalies atsižvelgta. Nenurodyta, kokiais tyrimais remtasi teigiant, kad efektyviausias būdas mišrus mokymas. Pabrėžtina, kad mokymo būdai ir formos susijusios su mokinio amžiaus tarpsniais. Pvz., ankstyvojo ugdymo pakopoje, t. y. kuo vaikas</p>

		<p>reikalauja peržiūrėti ugdymo turinį, keisti ugdymo organizavimo procesus ir t. t.</p>	<p>mažesnis, tuo labiau reikalingas kontaktinis ugdymas.</p> <p>Pagal EBPO, Harvardo universiteto ir kt. tyrimus nuotolinis mokymasis kaip tik gali padidinti mokinių mokymosi pasiekimų atotrūkį; įvairių šalių mokslininkai konstatuoja galimą mokymosi pasiekimų atotrūkį dėl pandemijos sąlygų. Lietuvos mokslo tarybos finansuojamo tyrimo „<u>Nuotolinis vaikų ugdymas pandemijos dėl COVID-19 metu: grėsmės bei galimybės ekosisteminiu požiūriu</u>“ vadovė prof. dr. Roma Jusienė nurodė nuotolinio mokymosi įtaką ne tik vaikų savijautai, bet ir mokymosi rezultatams, motyvacijai mokytis, nustatė apsauginius ir rizikos veiksnius nagrinėjant, kurie vaikai ir dėl ko labiausiai nukenčia dėl nuotolinio mokymo. Be abejo, aukštesniųjų klasių mokiniams, ypač intravertiškiems, yra nuotolinio, mišraus ugdymo privalumų ir galimybių, kurios galės būti pritaikomos ne tik karantino sąlygomis. Tam ir rengiamasi padaryti – atsispindės aprašant priemones.</p>
--	--	--	--

	<p>DĖL 3.2. Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui.</p> <p>3.4. Programos medžio 6 dalyje „Nevienodas aukštojo mokslo prieinamumas specialiųjų mokymosi poreikių turintiems asmenims ir asmenims, kilusiems iš žemas pajamas turinčių šeimų“ siūloma svarstyti, papildomai įtraukti „nelanksti / nepatraukli studijų paskolos sistema“ ir „nepakankamas socialinės stipendijos dydis“.</p> <p>3.5. Programos medžio 5 dalyje „Neužtikrinamas neformaliojo vaikų švietimo prieinamumas“, atsižvelgiant į LRV programą ir Partijų susitarimą dėl švietimo, siūloma įtraukti nuostatą dėl ikimokyklinio ugdymo neformaliojo ugdymo krepšelio nebuvimo.</p> <p>3.6. Siūloma taip pat numatyti papildomą dalį, kurioje būtų numatytas švietimo prieinamumas ir suaugusiems asmenims, t. y. jau turintiems kvalifikaciją ar siekiantiems įgyti naują. Nežiūrint į tai, kad programoje yra atskirai skiriamas dėmesys mokymuisi visą gyvenimą, tačiau toje dalyje neatsispindi prieinamumo ir atskirties aspektai.</p>	<p>3.4. Iš dalies atsižvelgta. Dėl studijų paskolų papildyta 6.2 priežastis. Dėl socialinių stipendijų papildyti netikslinga. 2020 m. įgyvendinti teisinio reglamentavimo pokyčiai ir įstatymu nustatytas didesnis socialinių stipendijų dydis, išplėstas asmenų, galinčių gauti socialines stipendijas, ratas, patikslintos socialinių stipendijų skyrimo bei nutraukimo sąlygos, centralizuotas finansinės paramos studentams, turintiems negalią, teikimas, panaikintas paramą negalią turintiems studentams teikiančių valstybės institucijų funkcijų dubliavimas ir taip užtikrintas racionalesnis valstybės lėšų naudojimas. Socialinių stipendijų mokėjimas įteisintas Mokslo ir studijų įstatymu. Socialinės stipendijos dydis – 6,5 bazinės socialinės išmokos dydžio per mėnesį.</p> <p>3.5. Iš dalies atsižvelgta. ŠPP numatoma plėtoti NVŠ krepšelio mechanizmą, tobulinti jo administravimą, analizuoti modelio plėtros galimybes. Atsižvelgiant į minimas aplinkybes, nėra tikslinga išskirti papildomų nuostatų, susijusių su NVŠ krepšelio mechanizmu ir ikimokyklinio ugdymo sąveika.</p> <p>3.6. Atsižvelgta. Apie prieinamumą kalbama 16.2. Neįdiegta vieno langelio principu veikianti elektroninė sistema, sudaranti sąlygas asmenims rasti aktualius mokymosi pasiūlymus. Detalūs įgyvendinimo veiksmai bus aprašomi rengiant ŠPP priemonių aprašymus. Atskirties aspektą galima rasti ir SADM PP.</p> <p>3.7. Neatsižvelgta. Apie tai kalbama 11 problemoje: Nesukuriamos palankios sąlygos užsienio studentams, taip pat ir užsienio lietuviams pritraukti studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose ir jų integracijai. [...] Pasaulio universitetų lituanistika (baltistika)</p>
	<p>DĖL 3.3. Pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti besimokančiųjų judumo sąlygas.</p>	

	<p>3.7. Siūloma įtraukti nuostatą Neišnaudojamos lituanistikos (baltistikos) centrų pasaulio universitetuose galimybės jungtiniam mokslinių (mokslinių tyrimų?) galimybės (?).</p>	<p>sunkiai randa vietą Lietuvos reformų iniciatyvose. Nepakankamas šios srities finansavimas ir kita aktuali parama vienus lituanistikos (baltistikos) centrus, veikiančius pasaulio universitetuose (toliau – BC), verčia užsidaryti, kitus – smarkiai nuskurdina, atimant kai kurių dalykų (lietuvių kalbos, literatūros, Lietuvos istorijos, kultūros ir kt.) dėstymo galimybę ir galimybę studentams atvykti mokytis į Lietuvą, užkerta kelią daugeliui kitų lituanistikoje vykstančių procesų.[...]</p>
	<p>DĖL 3.4. Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų. Prisidedama prie 2.3, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6, 4.2 uždavinių įgyvendinimo.</p> <p>3.8. Programoje formuluojamą 12.7 nuostatą „Fragmentiškas socialinių partnerių įsitraukimas į profesinį mokymą“ siūloma papildyti „nesukurta socialinių partnerių įsitraukimo į profesinių mokyklų dalininkystę skatinimo sistema“.</p> <p>3.9. Programoje formuluojamą 15.5 nuostatą „Nepakankamas studijų kokybės užtikrinimo veiksmingumas“ siūloma papildyti „fragmentiškas socialinių partnerių įsitraukimas į studijų kokybės užtikrinimo procesus“.</p> <p>3.10. Siūloma taip pat numatyti papildomas dalis „Nepakankamas magistrantūros ir doktorantūros valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius“.</p>	<p>3.8. Atsižvelgta. 12.7 priežastyje minimas socialinių partnerių įsitraukimas apima ir dalininkų klausimą – vartojama platesnė formuluotė.</p> <p>3.9. Neatsižvelgta. Norėdami įtraukti tokią nuostatą, turėtume pagrįsti ją duomenimis ar analizėmis, tačiau tokių neturime. STRATA atliktoje Išorinio vertinimo reikšmės analizėje (2020) minima, kad dėl išorinio vertinimo pagerėjo socialinių partnerių įsitraukimas į vidinius studijų kokybės užtikrinimo procesus.</p> <p>3.10. Neatsižvelgta. Mokslo plėtros programoje išskirta priežastis dėl nepakankamo doktorantūros vietų skaičiaus. Siūlymas dėl magistrantūros studijų vietų nepagrįstas duomenimis.</p>
	<p>DĖL 3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais.</p>	<p>3.11. Neatsižvelgta. MVG sistema numato atskirų kompetencijų tobulinimo galimybes suaugusiems per neformaliojo švietimo kursus, neformaliąsias programas ar modulius, kuriuos galės teikti ir profesinės, ir</p>

		<p>3.11. Siūloma svarstyti, ar papildyti nuostata „nesukurtos priemonės, kurios padėtų asmeniui siekti antros (ar daugiau, jei būtų atitinkamų profesijų valstybės poreikis) aukštojo mokslo kvalifikacijos“ (profesinio mokymo sistemoje tokios priemonės yra taikomos pagal Užimtumo įstatymą).</p>	<p>aukštosios mokyklos. Svarbu pažymėti ir tai, jog viena iš sistemos ašių yra stipri ir tvariai veikianti kompetencijų pripažinimo sistema. Numatoma, jog visos mokymo programos nukreips į tam tikras kompetencijas, kurias kaupiant vėliau bus galima dalyvauti kompetencijų pripažinimo procesuose. Taip pat abejotina, ar tokio siūlymo įgyvendinimas atlieptų Lietuvai teikiamas rekomendacijas dėl asmenų kvalifikacijų neatitikimo darbo rinkai. Užimtumo įstatyme reglamentuojamos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, kuriomis siekiama padėti darbo ieškantiems asmenims padidinti jų užimtumo galimybes ir derinti darbo pasiūlą ir paklausą, viena iš jų – parama mokymuisi.</p>
		<p>DĖL 3.6. Sustiprinti pedagogo profesijos patrauklumą, sukurti veiksmingą jų rengimo ir kompetencijų tobulinimo sistemą. Prisidedama prie NPP 3.1, 3.2 ir 3.3 uždavinių įgyvendinimo.</p> <p>3.12. Siūloma svarstyti papildyti nuostata, atsižvelgiant į partijų susitarimą dėl švietimo, kad nėra sukurta dirbančių pedagogų skatinimo sistema antrai pedagogo kvalifikacijai įgyti;</p> <p>3.13. Siūloma svarstyti, ar papildyti nuostata, kad naujai rengiami pedagogai neprivalo įgyti dviejų pedagogo kvalifikacijų;</p> <p>3.14. Siūloma papildyti nuostata, kad nėra sukurta profesijos mokytojo rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistema aukštojo mokslo sektoriuje.</p>	<p>3.12.Neatsižvelgta. Siaura pedagogo kvalifikacija ŠPP pagrindime yra įvardijama kaip viena iš problemos priežasčių.</p> <p>3.13.Neatsižvelgta (žr. ankstesnį paaiškinimą).</p> <p>3.14.Neatsižvelgta. Aukštojo mokslo privalomumas profesijos mokytojams yra svarstyta galimybė, tačiau jos įvardijimas kaip problemos priežastis yra abejotina: tai suteiktų platesnį požiūrį profesijos mokytojams, tačiau jie išsiskiria savo profesiniu meistriškumu, gebėjimu, vadinamuoju <i>know how</i>, t. y. per turimus įgūdžius ir patirtį, suteikiančią galimybę ar sugebėjimą padaryti tam tikrus dalykus praktiškai ir perduoti tai kitiems.</p>
4.	Agnė Kavaliauskienė, Lietuvos Respublikos	<p>4.1. Pastabos, siūstos ŠMSM kolegoms; Atkreiptas dėmesys dėl tolesnių veiksmų: rengiant atskiras priemones, reikia atkreipti dėmesį į sugrįžtančių mokinių integraciją,</p>	<p>4.1.Atsižvelgta. Įgyvendinant pažangos priemonę 12-003-03-04-01 „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, ir prieinamoms studijoms“, numatoma sukurti ir įgyvendinti užsienio studentų (iš jų ir užsienio lietuvių)</p>

	Vyriausybės kanceliarija (per viešąją konsultaciją)	atvykstančių užsieniečių integraciją, lietuvių kalbos mokymui visoms grupėms (atvykstantiems ypač); užsienio studentų integraciją į darbo rinką – galvoti PP priemonėse apie tai, kaip jie galėtų įsilieti į Lietuvos darbo rinką; EK ir tarptautinių ekspertų rekomendacijos – atsižvelgti į jas rengiant PP priemones. (Žadėjo pasidalinti rekomendacijomis).	pritraukimo ir integracijos strategiją. Sukurta užsienio studentų integracijos ir paramos sistema sudarys palankias sąlygas užsienio studentams integruotis, baigus studijas, įsitvirtinti darbo rinkoje Lietuvoje, tokiu būdu palaipsniui prisidės prie žmogiškųjų išteklių stygiaus mažinimo ir šalyje esamo potencialaus talento panaudojimo. Užsieniečiai, turintys leidimus gyventi Lietuvoje, gali mokytis valstybės finansuojamose profesinio mokymo vietose, užtikrinamas mokymas lietuvių kalba, bet turinys gali būti dėstomas ir kt. užsienio kalba. O užsienio profesinių kvalifikacijų akademinio pripažinimo poreikis įvardintas PP 12-003-03-04-03.
5.	Linas Kadys, Ekonomikos ir inovacijų ministerija (per viešąją konsultaciją ir 2021-11-17, R-11595)	5.1.Dėl 3.3 uždavinio „Pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti besimokančiųjų judumo sąlygas“. Siūlome šiam uždaviniui numatyti priemones, skirtas galimybių mokytis anglų kalba vidurinėse mokyklose plėtojimui. Tokios priemonės būtų ypač aktualios daliai sugrįžusių reemigrantų bei pritrauktų į Lietuvą talentų vaikams ir sudarytų sąlygas sklandesnei jų integracijai	5.1. Neatsižvelgta. NPP kalba apie migrantų integraciją, todėl prioritetas yra sudaryti sąlygas žmonėms išmokyti lietuvių kalbą. Nacionalinė bendrojo ugdymo programa visose šalyse įgyvendinama valstybine kalba; anglų ar kita kalba gali būti įgyvendinamos tarptautinės programos, jų Lietuvoje yra ir sąlygos mokytis pritrauktų talentų iš užsienio šalių vaikams jau dabar yra. Tačiau, siekdami integracijos į gyvenimą Lietuvos Respublikoje ir jos visuomenėje, turime sudaryti sąlygas atvykstantiems ar sugrįžtantiems žmonėms išmokyti lietuvių kalbą. Pagrindinis siekis – juos išmokyti lietuvių kalbos, taip pat ir anglų ar kitos kalbos, kitų mokomųjų dalykų, t. y. integruojantis gauti visą valstybės numatytą ugdymo turinį. Pabrėžtina, kad valstybinės kalbos geras mokėjimas užtikrina sėkmingą atvykusių asmenų integraciją į šalį. Švietimas turi padėti pagrindus visaverčiam gyvenimui Lietuvos Respublikoje. Todėl valstybinės kalbos mokymas stiprintinas, Konstitucija ir Lietuvoje veikiančios

			teisės ir susiformavusios kultūros normos puoselėtinos.
		<p>5.2.Dėl 3.4 uždavinio „Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų“. Siūlome prie 12 problemos „Profesinio mokymo sistemos teikiamų įgūdžių ir darbo rinkos poreikių neatitiktis“ ir ją sprendžiančių priemonių numatyti profesinių standartų, vieno iš pagrindinių instrumentų, transliuojančių švietimo sistemai verslui reikalingų kompetencijų ir kvalifikacijų poreikį švietimo sistemai, tolimesnį tobulinimą bei įveiklinimą.</p>	<p>5.2.Atsižvelgta. Siūlymas dėl profesinių standartų tobulinimo įtrauktas prie 12.6 problemos priežasties aprašymo. Standartai yra atnaujinami, numatyta ir Vyriausybės patvirtinta tvarka, tai gali inicijuoti standarto atnaujinimą, standarte numatytos kvalifikacijos ir kompetencijos; kai jos atnaujinamos, kuriamos ar peržiūrimos profesinio mokymo programos. Procesas nuolat vykstantis ir tarpusavyje susijęs. Programų atnaujinimas aprašytas prie 12.6 priežasties.</p> <p>Projekto „Lietuvos kvalifikacijų sistemos plėtra (I etapas)“ 09.4.1-ESFA-V-734-01-0001 metu, kuris dabar baigiamas įgyvendinti (laikotarpis 2016-12-05 – 2021-09-30) kartu su darbdavių organizacijomis ir profesinio mokymo įstaigomis KPMPC formavo šiuolaikišką profesinio rengimo ir suaugusiųjų švietimo turinį. Projekto finansavimas 5 004 489 Eur. Projekto metu buvo parengti/ atnaujinti visi profesiniai standartai (išskyrus transporto ir saugojimo)</p> <p>https://www.kpmpc.lt/kpmpc/kvalifikaciju-formavimas/standartai-2/profesiniai-standartai/</p> <p>Standartų atnaujinimas vykdomas vadovaujantis LRV Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašu. Standarto rengimą ar atnaujinimą gali inicijuoti atitinkamos ministerijos pagal ministrui pavedamas valdymo sritis, Vyriausybės įstaigos, kompetentingos institucijos, atsakingos už jų kompetencijai priskirtų reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimą, mokslo ir studijų institucijos, profesinio mokymo teikėjai, socialiniai partneriai, sektorialiniai profesiniai komitetai ar KPMPC. Todėl jų tobulinimas, pildymas gali</p>

			<p>būti inicijuojamas bet kuriuo metu, bet, kaip nurodyta Profesinio mokymo įstatyme, nerečiau nei kas 5 metus, gavus atitinkamo sektoriaus komiteto išvadą. Vadovaujanti LRV nutarimu, profesinio standarto atnaujinimo apimtys gali būti įvairios, atsižvelgiant į pokyčius atitinkamame ūkio sektoriuje, taigi gali būti minimalios, o komitetui nusprendus, kad standartas neprarado aktualumo – būtų patvirtinti iš naujo be pakeitimų. Kadangi visi šiuo metu galiojantys standartai yra nauji, todėl manytina, kad naujų kvalifikacijų tyrimų, kurie reikalautų papildomo finansavimo, poreikio nėra.</p> <p>Standartų atnaujinimo vykdymas ir organizavimas yra tiesioginė, o ne papildoma, KPMPC funkcija (<u>pirmu punktu įrašyta jų nuostatuose</u>), todėl papildomų lėšų poreikio standartų atnaujinimui pagrįstumo neįžvelgiame. Be to, vadovaujantis LRV nutarimu, KPMPC, priėmusi sprendimą rengti ar atnaujinti profesinį standartą, pasitelkia atitinkamų Lietuvos Respublikos ministerijų pagal ministrui pavedamas valdymo sritis, kompetentingų institucijų, Vyriausybės įstaigų, profesinio mokymo teikėjų, mokslo ir studijų institucijų, socialinių partnerių atstovus ir sudaro atitinkamo profesinio standarto rengimo darbo grupę, kuri ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo darbo grupės sudarymo dienos parengia arba atnauja profesinį standartą, pateikdama KPMPC parengto arba atnaujinto profesinio standarto galutinį projektą. Toliau standarto projektas derinamas LRV nustatyta tvarka.</p>
		<p>5.3. Manome, kad būtų tikslinga papildyti 15 problemą „Aukštojo mokslo sistemos teikiamų įgūdžių ir darbo rinkos poreikių neatitiktis“, numatant aukštojo mokslo įstaigų</p>	<p>5.3. Iš dalies atsižvelgta. Siūlymas dėl aukštojo mokslo įstaigų bendradarbiavimo plėtros nepagrįstas poreikiu. Nėra įrodymų, kad toks bendradarbiavimas nepakankamas. Aukštosios</p>

		<p>bendradarbiavimo su verslu dėl studentų įtraukimo į profesinį įveiklinimą, vykdant praktikos, stažuočių, pameistrystės, ir panašias veiklas, plėtrą.</p>	<p>mokyklos bendradarbiauja su socialiniais partneriais, darbdavių atstovais dėl studentų praktikų, taip pat, rengiant naujas studijų programas, socialiniai partneriai ir verslo atstovai įtraukiami ir į vidinės studijų kokybės užtikrinimo procesus. Kita vertus, aukštosios mokyklos autonomiškos, todėl joms imperatyviai nurodyti, kaip turėtų plėtotis jų bendradarbiavimas su verslu, nėra korektiškas. Be to, tai yra dvipusis ryšys: ir aukštosios mokyklos, ir verslas turėtų būti suinteresuoti bendradarbiauti, tai, manome, vis sklandžiau ir vyksta.</p>
		<p>5.4. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad 3.4 uždaviniui nustatytas rodiklis „Studijuojančių STEM srityse asmenų dalis“, tačiau problemoje ir spręstinose priežastyse nurodyta STEAM, ne STEM kryptis: „14 problema – Nepakankamos galimybės mokiniams plėtoti kompetencijas STEAM mokslų kryptyse. Spręstinos problemos priežastys: 14.1. Nepakankama neformaliojo vaikų švietimo STEAM krypties programų pasiūla (12-003-03-01-05 priemonė). 14.2. Neišplėtotas STEAM centrų tinklas (12-003-03-01-05 priemonė).“ Taip pat nėra aiškumo dėl šių dviejų sąvokų (STEM ar STEAM) ir minėtos problemos aprašyme. Šiuo atveju ekonomikos požiūriu aktualus yra rodiklis atspindintis STEM sritį. Tuo atveju, jeigu priemonės yra orientuotos į STEAM mokslų kryptis, jos turėtų būti konstruojamos taip, kad būtų galima aiškiai atskirti STEM ir STEAM sritis.</p>	<p>5.4. Neatsižvelgta. Rodikliai atitinka NPP. Rodiklis dėl <i>Art</i> yra 4 tikslė. Prie 3.4 uždavinio nurodyta, kad prisidedama ir prie 4.2, todėl toliau aptariama plačiau. Pagrindime STEM ir STEAM detalizuojami taip: „[...] STEAM (gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, kūrybiškumo ir matematikos) ugdymą, ypač mokyklose, taip siekdamas paruošti jaunąją kartą XXI a. iššūkiams, ugdyti problemų sprendimo ir kritinio mąstymo gebėjimus, tinkamai supažindinti mokinius su karjeros STEAM profesijose galimybėmis bei užtikrinti visos šalies konkurencingumo ir produktyvumo augimą. Deja, nepaisant darbo rinkos poreikių ir šalies ekonomikos vystymosi, tik ketvirtadalis Lietuvos abiturientų renkasi tikslųjų, gamtos, technologinių ir inžinerinių mokslų (STEM) specialybes.</p>
		<p>5.5. Dėl 3.5 uždavinio „Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir</p>	<p>5.5. Bus atsižvelgta priemonių aprašymo etape. Pasiūlymui pritariame. Tikslūs veiksmai bus numatomi priemonės aprašyme, sprendžiant 16.3 (Nesukurtas finansinių paskatų</p>

		<p>kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais“. Siūlome numatyti priemones mokymo programų, jų modulių/mikromodulių, skirtų ir pritaikytų suaugusiųjų – ypač dirbančių – profesinių kompetencijų plėtotei, parengimui. Šiai dienai tokių programų pasiūla yra menka. Taip pat būtų tikslinga numatyti priemones, skirtas diegti mokymo įstaigose lanksčias mokymo organizavimo formas, skirtas dirbančių suaugusiųjų mokymui (tokias kaip vakarinis ar savaitgalinis mokymas).</p>	<p>mechanizmas siekiantiems dalyvauti kompetencijų plėtojimo veiklose ir neužtikrinama institucijų, teikiančių paslaugas, įvairovė (neįtraukiamos aukštosios mokyklos) ir 16.4. Nepakankama suaugusiųjų švietimo paslaugų kokybė ir nesukurta sistema, leidžianti identifikuoti prioritetines kompetencijų plėtojimo sritis (APV), priežastis. Planuojama sukurti priemones, kurios įtrauks ir AM, ir PM sektorius, taip pat ir privačius teikėjus parengti ir pateikti rinkai aktualiausias programas, kurios atitiks valstybės nustatytus prioritetus.</p>
6.	Judita Akromienė, Nacionalinis švietimo NVO tinklas (per viešąją konsultaciją ir 2021-11-15, R-11540)	<p>6.1.Klausimas – ar bus reaguojama į pastabas raštu?</p> <p>6.2.Uždavinys 3.1. Pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį. 2 problema – Nevienodos mokyklinio starto galimybės. 12-003-03-01-23 priemonės rodiklis Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius per metus (ikimokyklinio ugdymo mokiniai) matuoja ne įstaigų skaičių, kaip kitose panašiose priemonėse, o mokinių skaičių, todėl sudėtinga įvertinti, kiek bus modernizuota ikimokyklinių įstaiga. Be to, nėra aiškiai įvardyta, ar ši priemonė yra skirta ikimokyklinio, ar bendrojo ugdymo įstaigoms (turinčioms ikimokyklinio ugdymo grupes), bei kaip bus apskaičiuojami asmenys, besinaudojantys modernizuota infrastruktūra, t. y. ar kasmet skaičiuojami unikalūs asmenys. Siūlome suvienodinti rodiklius.</p> <p>6.3.Dėl priemonių: ar priemonės atliepia uždavinius ir rodiklius?</p>	<p>6.1.Atsižvelgta. Bus reaguojama ir atsakoma raštu. Tam yra numatyti du būdai: pirma, pastabos ir reakcijos į jas pateikiamos suvestine pažyma, t. y. tokia, kaip ši; antra, pastabos atsispindi atnaujintoje ŠPP.</p> <p>6.2.Šis rodiklis pakeistas NPP poveikio rodikliu, kaip buvo akcentuota Vidaus reikalų ministerijos. Dėl mažų šeimų pajamų kylančias finansines kliūtis siekti aukštojo mokslo gali kompensuoti efektyviai veikianti studijų paskolų sistema, vis dėlto, nepriklausomai nuo SEK statuso, skolinimosi galimybė Lietuvoje daugeliui nepatraukli ir valstybės remiamų studijų paskolų patrauklumas ir naudojimosi jomis mastas šiuo metu santykinai nedidelis. Studijų ir paskolų sutarčių skaičius 2009– 2019 m. augo, tačiau 2020 m. siekė apytiksliai 6 proc. ([http://STRATA.%20Aukštojo%20mokslo%20prieinamumas.2020)]STRATA. Aukštojo mokslo prieinamumas.2020).</p> <p>6.3.Paaiškinama: NPP yra nustatytas rodiklis „Vaikų, dalyvaujančių</p>

		<p>3.1. uždavinio 2 problemai įgyvendinti numatoma ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas efektyviai veikiančiose mokyklose – kiek numatyta didinti prieinamumą ikimokyklinio ugdymo įstaigose?</p>	<p>ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis (2019 m. – 89,6 proc., 2025 m. – 90 proc.; 2030 m. – 95 proc.)“. Šio rodiklio siekimas yra pakankamas didinant ikimokyklinio ugdymo prieinamumą, nes atotrūkiai tarp prieinamumo skirtingose savivaldybėse, miestuose ir atokesnėse kaimiškose vietovėse yra dideli. Papildomi rodikliai dėl ikimokyklinio ugdymo prieinamumo ar aprėpties didėjimo nenumatyti.</p>
		<p>6.4. Uždavinys 3.1. Pagerinti ugdymosi rezultatus ir sumažinti jų atotrūkį. 3 problema – Švietimo sistemos efektyvumui ir mokymosi rezultatų kokybei didinti nepakankamai pasitelkiamos švietimo technologijos ir skaitmeninės inovacijos. Mūsų nuomone šiai problemai spręsti, ypač mokymosi kokybei didinti, nepakanka įrangos įsigijimo, turinio skaitmeninimo ir reikiamų kompetencijų ugdymo. Nuosekliai švietimo sistemos skaitmenizavimui ir skaitmeninių inovacijų diegimui, svarbu numatyti švietimo plėtros viziją ir visų pirma parengti mišraus ugdymo(si) gaires (konceptiją). EdTech – nekalba apie mišraus ugdymo koncepciją;</p>	<p>6.4. Iš dalies atsižvelgta. Viena pagrindinių projekto dalių yra skaitmeninis turinys ir sprendimai mokymui. Šioje dalyje yra numatyta sukurti skaitmeninio turinio platformą, kurioje būtų integruotas skaitmeninis turinys ir priemonės, atitinkančios bendrąsias ugdymo programas. Taip pat šioje dalyje yra numatyta sukurti nuotolinio, mišraus ir hibridinio ugdymo prototipus. Detaliau bus atskleista aprašant priemones.</p>
		<p>6.5. Uždavinys 3.2. Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui. 5 problema – Neužtikrinamas neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) prieinamumas. 12-003-03-01-05 priemonė ir jos rodikliai yra menkai susiję su neformaliojo vaikų švietimo plėtra. Atkreipiame dėmesį, kad Programoje neįtraukti Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021-2030)</p>	<p>6.5. Iš dalies atsižvelgta. ŠMSM vertinimu, minimos priemonės nukreiptos būtent į NVŠ plėtrą: siekiama sudaryti sąlygas didesniai asmenų skaičiui dalyvauti NVŠ veiklose, taip pat siekiama užtikrinti neformaliojo švietimo programų įvairovę. Taip pat ŠPP numatoma plėtoti NVŠ krepšelio mechanizmą, tobulinti jo administravimą, analizuoti modelio plėtros galimybes. Atsižvelgiant į minimas aplinkybes, nėra tikslinga išskirti papildomų nuostatų, susijusių NVŠ</p>

		įsipareigojimai iki 2027 m. sudaryti galimybę vaikams nuo 3 metų dalyvauti NVŠ veiklose ir įdiegti pasiekimų vertinimo modelį, siekiant stiprinti NVŠ veiklos kokybę ir orientaciją į ugdomas kompetencijas. Kiek ši priemonė susijusi su neformaliojo vaikų švietimo prieinamumo didinimu?	krepselio mechanizmu ir ikimokyklinio ugdymo sąveika.
		6.6.Dėl 6 problemos (aukštojo mokslo prieinamumo spec. poreikių vaikams) – kiek priemonėje (apie tarptautiškas studijas) bus skiriama dėmesio tam uždaviniui įgyvendinti?	6.6. Atsižvelgta. Įgyvendinant pažangos priemonę 12-003-03-04-01 „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“ ir tęsiant socialinės paramos prieinamumo užtikrinimo reformos įgyvendinimo veiksmus, planuojama parengti Lietuvos aukštojo mokslo socialinės dimensijos tobulinimo veiklos planą ir priemonių paketą, kuris padidintų aukštojo mokslo prieinamumą mokiniams iš nepasiturinčių šeimų ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims. Taip pat planuojama įgyvendinti papildomas priemones, kurios padėtų aukštosiose mokyklose sukurti prie studentų specialiųjų poreikių pritaikytas sąlygas, padedančias studentams gauti ir suprasti studijų medžiagą. Numatomi įgyvendinti veiksmai apims ne tik infrastruktūros pritaikymą specialiųjų poreikių asmenims, bet ir studijų proceso personalizavimą, tai sudarys geresnes sąlygas gauti kokybiškas švietimo ir mokslo paslaugas nepalankias sąlygas turinčioms socialinėms grupėms.
		6.7.Uždavinys 3.2. Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui. 8 problema – Aukštas patyčių lygis mokyklose. Kelia abejonių ar ir kaip numatytos priemonės padės spręsti patyčių problemas, kadangi šiose priemonėse	6.7. Neatsižvelgta. NPP yra suformuluotas rodiklis „3.2.6. Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių, dalis, procentais (2018 m. – 48,2 proc., 2025 m. – 55 proc.; 2030 m. – 70 proc.). ŠMSM vertinimu, šis rodiklis yra pakankamas, todėl ŠPP papildomi rodikliai patyčių

		<p>nenumatyti (nenurodyti) susiję rodikliai.</p>	<p>prevencijos srityje yra neišskirti. Patyčių prevencijos problema bus sprendžiama įgyvendinant ŠPP priemonę Nr. 12-003-03-02-01 „Įgyvendinti įtraukijį švietimą“. Šios priemonės aprašyme bus detalizuojamos konkrečios veiklos, įvertinamos veiklų įgyvendinimo alternatyvos. Konkretūs produkto rodikliai, susiję su patyčių prevencijos problemų sprendimu, bus numatyti priemonės aprašyme.</p>
		<p>6.8.Uždavinys 3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais. 12-003-03-05-01 priemonės rodiklio Trečiųjų šalių piliečių, gavusių leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, ir ES valstybių narių piliečių (išskyrus lietuvių kilmės asmenis), baigusių lietuvių kalbos pagrindų mokymus, dalis nuo visų atvykusių siektina reikšmė iki 2030 m. – 30 proc. yra pernelyg maža, atsižvelgiant į vis didėjantį darbo jėgos trūkumą, migrantų šalyje skaičiaus augimą ir kt.. Taip pat neaišku, ar 08-001-04-01-02 priemonė „Kultūrinės edukacijos sistemingas integravimas į formalųjį ir neformalųjį ugdymą“ yra skirta suaugusiųjų kultūriniam švietimui.</p>	<p>6.8.Iš dalies atsižvelgta. ŠMSM vertinimu, pasirinkti rodikliai yra pakankamai ambicingi ir jiems pasiekti bus nukreipiamos specifinės priemonės. Minima kultūrinės edukacijos priemonė yra nukreipta į suaugusiųjų švietimą.</p>
		<p>6.9.Dabar migrantų (pabėgėlių ir t.t.) problema labai aktuali ir ją reikės spręsti ir ateityje; siūlome išskirti pagrindime ŠPP tą problemą.</p>	<p>6.9.Atsižvelgta. Migrantų švietimo poreikiai yra tokie patys kaip ir atvykusiųjų iš užsienio. Jie yra paminėti ŠPP (3.3 uždavinio 10 problema). Dar labiau išryškės aprašant priemones.</p>
		<p>6.10. Dėl gyventojų bazinio kompiuterinio raštingumo – svarbu nusistatyti kriterijus, koks yra bazinio kompiuterinio lygis.</p>	<p>6.10. Bus atsižvelgta ir detalizuota priemonių aprašymo etape.</p>

	<p>6.11. Keisti rodiklį Tarptautinių olimpiadų ir konkursų 1–3 vietų, aukso, sidabro ir bronzos laimėtojų, tenkančių 10000 mokinių, į mokinių/mokyklų pažangos, o ne pasiekimų matavimo rodiklį, ypač norint mažinti nesveiką mokyklų konkurenciją ir atsižvelgiant į numatomą specialiųjų poreikių turinčių vaikų integravimą į bendrojo ugdymo mokyklas.</p>	<p>6.11. Neatsižvelgta. Manome, kad toks rodiklis gali būti, nes tai rodo Lietuvos mokinių gebėjimus tarptautiniame kontekste. Be to, Lietuvai aktualūs aukštieji pasiekimų lygmenys. Atkreipus daugiau dėmesio į tarptautinį olimpiadinį judėjimą, tikėtina, bus labiau aktualizuota aukštųjų pasiekimų svarba. Vaikams, turintiems spec. poreikių, yra numatyti kiti rodikliai.</p>
	<p>6.12. Siūlome papildyti rodiklį Mokyklų, turinčių įveiklintas standartus atitinkančias laboratorijas ir /ar technikos kabinetų, dalis, kadangi laboratorijų ir kabinetų turėjimas per se neparodo, kiek juose vyksta pamokų ar užsiėmimų. Gal įtraukti rodiklį, koks yra laboratorijų užimtumas? (kaip papildomą rodiklį įtraukti).</p>	<p>6.12. Neatsižvelgta. ŠPP priemonėje Nr. 12-003-03-01-05 „Užtikrinti visiems prieinamą šiuolaikinį ugdymo turinį“ kaip rezultato rodiklį yra numatyta vertinti Mokyklų, turinčių standartus atitinkančias laboratorijas ir / ar technikos kabinetų, dalį (proc.). Pritariame, kad mokyklų laboratorijų efektyvus išnaudojimas yra svarbus mokinių pasiekimams gerinti, tačiau kaip mokyklos išnaudoja turimas laboratorijas ir įrangą ir kokią poveikį tai daro mokinių pasiekimams, stebima dalyvaujant tarptautiniuose pasiekimų tyrimuose PISA ir TIMSS. ŠMSM nuomone, šių duomenų reguliari analizė ir jų panaudojimas sprendimams priimti yra pakankama, o papildomo rodiklio įtraukimas nėra tikslingas.</p>
	<p>6.13. Pritariame viešosios konsultacijos metu Lietuvos negalios organizacijų forumo atstovės pastebėjimui, kad 12-003-03-02-01 rodiklio Mokyklų, pritaikytų neįgaliesiems, dalis siektina reikšmė (20 proc.), net ir kartu su 12-003-03-01-23 priemonės rodiklio Mokyklų, kuriose buvo įdiegtos universalios dizaino ir kitos inžinerinės priemonės ir pritaikyta aplinka negalia turintiems asmenims, dalis siektinomis reikšmėmis (Sostinės regione – 16,7 proc., Vidurio ir vakarų Lietuvos regione – 15,3 proc.) neužtikrins</p>	<p>6.13. Atsižvelgta. Patikslinta rodiklio formulė, esama ir siektina reikšmės. Siektina reikšmė nustatyta realiai vertinant planuojamas investicijas į mokyklų infrastruktūros modernizavimą.</p>

		NPP 3.2.4. uždavinio Negalia turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis (2020–2021 m. – 48,9 proc., 2025 m. – 85 proc.; 2030 m. – 90 proc.) rodiklių pasiekimo.	
		6.14. 12-003-03-04-01 priemonės siektina reikšmė (1,29 proc.) kelia abejonių, ar padės spręsti uždavinio 3.2. Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui 6 problemą – Nevienodas aukštojo mokslo prieinamumas specialiųjų mokymosi poreikių turintiems asmenims ir asmenims, kilusiems iš žemas pajamas turinčių šeimų.	6.14. Iš dalies atsižvelgta. Bus detalizuota priemonių aprašymo etape. Nurodytas rodiklis atspindi ESF 2021–2027 priemonės „Socialinės ir finansinės paskatos bei pagalba profesinio mokymo įstaigų mokiniams ir aukštųjų mokyklų studentams iš nepalankias sąlygas turinčių grupių“ įgyvendinimą. Įgyvendinant pažangos priemonę 12-003-03-04-01 „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“ ir tęsiant socialinės paramos prieinamumo užtikrinimo reformos įgyvendinimo veiksmus, planuojama parengti Lietuvos aukštojo mokslo socialinės dimensijos tobulinimo veiklos planą ir priemonių paketą, kuris padidintų aukštojo mokslo prieinamumą mokiniams iš nepasiturinčių šeimų ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims. Taip pat planuojama įgyvendinti papildomas priemones, kurios padėtų aukštosiose mokyklose sukurti prie studentų specialiųjų poreikių pritaikytas sąlygas, padedančias studentams gauti ir suprasti studijų medžiagą. Numatomi įgyvendinti veiksmai apims ne tik infrastruktūros pritaikymą specialiųjų poreikių asmenims, bet ir studijų proceso personalizavimą, tai sudarys geresnes sąlygas gauti kokybiškas švietimo ir mokslo paslaugas nepalankias sąlygas turinčioms socialinėms grupėms.
		6.15. Kelia didelių abejonių rodiklio Savivaldybių, kuriose	6.15. Bus atsižvelgta ir detalizuota priemonių aprašymo etape. Yra

		vykdomos visų klasifikatoriuje patvirtintų NVŠ krypčių programos, skaičius tikslingumas, kadangi šis rodiklis neparodo, nei kiek vaikų lankys skirtingų krypčių programas, nei kiek prioritетinių krypčių programų bus vykdoma savivaldybėse. Gerinti neformaliojo vaikų švietimo kokybę, ne tik plėtrą didinti; formuoti mokinio asmeninį aplanką, orientuotą į kompetencijų ugdymą (bendrųjų, dalykinių kompetencijų).	parengtas ir kitais metais bus išbandomas 4 K modelis, savo idėja labai artimas siūlomai idėjai. Keičiamas NVŠ lėšų skyrimo ir panaudojimo tvarkos aprašas, jame daug dėmesio skiriama kompetencijoms ugdyti, vykdomi NVŠ kokybės gerinimo mokymai NVŠ mokyklų komandoms. Tai procesiniai veiksmai, kurie yra pradėti ir tęsiami, aprašant juos priemonėse, o ne NPP.
7.	Vytautas Kučinskas, Lietuvos studentų sąjunga (per viešąją konsultaciją)	7.1.Reikia akcentuoti labiau bendrojo ugdymo problemas. Stojimo reikalavimų kontekste reikėtų vidurinio ugdymo sąrangą apsvarstyti. Klausimas: reikalavimai įgyti brandos atestatą, dviejų lygių egzaminai – apie tai viešai kalba ŠMSM, bet pačioje programoje nesimato su tuo sąsajų.	7.1. Atsižvelgta. Bendrojo ugdymo problemas sprendžia mažiausiai 3 iš 6 ŠPP uždavinių. Vidurinio ugdymo sandaros ir vertinimo aspektai nagrinėjami sprendžiant 3.1 uždavinio 1 problemos 1.1 priežastį atitinkamose priemonėse. Programa užduoda kryptį. Detalizuojama per priemonės aprašymą.
8.	Eglė Čeponytė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (per viešąją konsultaciją)	8.1.Būčiau labai dėkinga, jei pasidalintumėte informacija, kas preliminarai planuojama daryti sprendžiant problemą „2.4. Neužtikrinamas ikimokyklinio amžiaus vaikų vežiojimas (12-003-03-01-04 priemonė)“. Prašau su manimi sukontaktuoti egle.ceponyte@socmin.lt (SADM).	8.1. Atsižvelgta. Informacija išsiųsta e. paštu Eglei Čeponytei.
9.	Dovilė Juodkaitė, Lietuvos negalios organizacijų forumas (per viešąją konsultaciją)	9.1.Dėl rodiklių: tarp priemonių rodikliai ne visai atliepia uždavinių ir NPP rodiklių įgyvendinimą. Pvz., mokyklų pritaikymo neįgaliesiems reikšmė nepakankamai ambicinga. Turėtų būti ne 20 proc., o maždaug 520 mokyklų. Yra savivaldybių, kurios turi po 1–3 mokyklas, ir 20 proc., manau, bus sunkiai pasiekiamas rodiklis.	9.1. Neatsižvelgta. Šiuo metu judėjimo negalią turintiems asmenims yra pritaikyta 21 bendrojo ugdymo mokykla. Iš jų 9 yra iki galo pritaiktos ir regėjimo negalią turintiems asmenims. Jei kasmet kiekvienoje savivaldybėje tik pagal šiuos kriterijus būtų pritaikytose mokyklos neįgaliesiems, lėšų poreikis siektų apie 30 mln. Eur kasmet. Siektina reikšmė nustatyta realiai vertinant planuojamas

		(reakcija: Jonas Mickus, Savivaldybių asociacija)	investicijas į mokyklų infrastruktūros modernizavimą.
		9.2.Dėl spręstinios problemos – pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kvalifikacijos tobulinimo dirbti su spec. poreikių vaikais – nematome, kokios priemonės prie to prisideda, kokie rodikliai tą parodo.	9.2.Bus atsižvelgta : priemonės bus detalizuojamos priemonių aprašymo etape.
		9.3.Dėl neformaliojo švietimo prieinamumo – reikia rodikliais matuoti ir negalią turinčių vaikų neformaliojo švietimo prieinamumą.	9.3. Atsižvelgta . NPP yra toks poveikio rodiklis 3.2.3. Šį rodiklį yra perėmusi ir ŠPP.
		9.4.Dėl ikimokyklinio ugdymo įstaigų prieinamumo – irgi reikia kelti tą problemą ir ją spręsti, ypač vaikų su negalia įtraukti; įstaigos nepritaikytos neįgaliesiems vaikams.	9.4. Iš dalies atsižvelgta . Planuojama, kad kitais metais bus atlikta Ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros plėtros savivaldybės galimybių studija, kuri leis įsivertinti modernizuotos infrastruktūros poreikį. Šios ir kitos su ikimokyklinio ugdymo vaikų įtraukties didinimu susijusios veiklos bus detalizuojamos priemonių aprašymuose.
10.	Jurgita Čiuladaitė- Pritulskienė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (per viešąją konsultaciją)	10.1. Tekste įvairiai vartojama sąvoka „asmuo su negalia“, „vaikas su negalia“ ir t. t. – siūlome suvienodinti pagal grupes gal suvienodinti labiau.	10.1. Atsižvelgta . Taisyklingi abu variantai – tai sinonimai. Suvienodinta pagal grupes.
		10.2.Dėl ikimokyklinio ugdymo prieinamumo – pagrindime trūksta ugdymo prieinamumo vaikams su negalia aprašymo dėl specialistų (ar jų yra pakankamai, kurie dirbtų su neįgaliais vaikais); dėl fizinės aplinkos – ji nepakankamai pritaikyta, nepagalvota, kaip, pvz., tėvams su negalia pritaikyti pastatai.	10.2. Neatsižvelgta . Ugdymo prieinamumas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams yra analizuojamas 3.2 uždavinyje. Stengiamasi neskirstyti pagal švietimo pakopas, o spręsti šį klausimą integraliai ir užtikrinti nuoseklų įgyvendinimą nuo ikimokyklinio ugdymo iki studijų.
		10.3. Dėl neformaliojo ugdymo – pagrindime trūksta informacijos apie priežastis, kodėl spec. poreikių vaikai mažai lanko neformalųjį švietimą.	10.3. Neatsižvelgta . Neturime galimybių atlikti tyrimo priežastims nustatyti, tačiau priežastys yra logiškai suprantamos – nepakankama NVŠ teikėjų kompetencija dirbti su šiais vaikais, menkos finansinės paskatos juos integruoti į NVŠ grupes.

		10.4. Trūksta pagrindinė informacijos dėl asmenų su negalia profesinio ugdymo – ar visos programos jiems prieinamos, pritaikomos.	10.4. Iš dalies atsižvelgta. Asmenims su intelekto negalia programų profesiniame mokyme pasiūla nuolat plečiama, asmenys su kitomis negaliomis dalyvauja visose PM programose pagal savo pasirinkimą. Pagrindime todėl ir neišskirta.
11.	Daiva Šukytė, Bendrojo ugdymo taryba, Socialinio emocinio ugdymo asociacija (per viešąją konsultaciją)	11.1. Patyčių problemai nepakankamai dėmesio; nėra rodiklių apie psichoaktyvių medžiagų vartojimą, savižudybes, smurtą šeimoje – t. y. psichologines problemas, kurios trukdo ugdymo procesui; nekeliamė sau tikslų spręsti mokinių psichologines problemas. Prie patyčių problemos priežasčių aprašymo ir numatomų priemonių – apie emocinę sveikatą nekalbama, o visame dokumente nekalbama apie tai. Priemonėse turėtų aiškiau matytis, ar keliamė tikslus, susijusius su mokinių saugia aplinka, psichologine sveikata.	11.1. Iš dalies atsižvelgta. ŠMSM skiria dėmesio emociniam socialiniam ugdymui. Šių kompetencijų ugdymas yra įtrauktas į atnaujinamas bendrąsias programas. Kita vertus, tai ne tik ŠMSM, bet yra ir Sveikatos apsaugos ministerijos, ir SADM, ir VRM kompetencijų sritys. Tam numatytas uždavinys 2.10. 3 tikslė nėra pan. poveikio rodiklio, kuriuo būtų galima disponuoti.
12.	Roma Narečionienė, Finansų ministerija (per viešąją konsultaciją)	12.1. Gal galėtumėte informuoti, ar švietimo PP yra / bus numatytos priemonės, kurios įgyvendinamos per Regionų PP bei joms skirtos finansinės projekcijos?	12.1. Atsižvelgta. ŠPP numatytos dvi regionų priemonės, jos išskirtos trečiame skyriuje. Finansinės projekcijos išskirtos II skyriuje.
13.	Eglė Šarkauskaitė, Vidaus reikalų ministerija (per viešąją konsultaciją ir žr. toliau)	13.1. PP nėra pakankamai informacijos apie regioninės pažangos priemones, kuri turėtų būti pagal Strateginio valdymo metodiką – trūksta finansinių projekcijų, finansavimo šaltinių, poveikio rodiklių iš NPP; siūlome pažiūrėti kitų ministerijų PP pavyzdžius (pvz., SADM) (pagal SVM 71 punktą)	13.1. Atsižvelgta. ŠPP numatytos dvi regionų priemonės, jos išskirtos trečiojo dalyje. Finansinės projekcijos išskirtos II dalyje.

14.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (2021-11-12, R-11414)	Pastabų neturi.	
15.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (2021-11-12, R-11422)	Pastabų neturi.	
16.	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (2021-11-16, R-11584)	<p>16.1. Regioninėje pažangos priemonėje Nr. 12-003-03-01-23 (RE) nurodomas 2021–2030 m. Nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, (toliau – NPP) uždavinys Nr. 3.1, kuris neturi poveikio rodiklio „Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis“. Šį rodiklį turi NPP 3.2 uždavinys, kuriam skirta atskira regioninė pažangos priemonė Nr. 12-003-03-02-17 (RE). Todėl rodiklis „Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis“ turi būti perkeltas į regioninę pažangos priemonę Nr. 12-003-03-02-17 (RE). Atitinkamai turi būti perkelta šiam rodikliui skirta finansinė projekcija (22 000 tūkst. Eur).</p>	<p>16.1. Neatsižvelgta. Nesutinkame perkelti, nes priemonės 12-003-03-01-23 veikla finansuojama tik iš ES SF: Padidinti ugdymo paslaugų prieinamumą atskirtų patiriantiems vaikams infrastruktūrą pritaikant neįgaliesiems efektyviai veikiančiose mokyklose, o rodiklis: Mokyklos, kuriose buvo įdiegtos universalios dizaino ir kitos inžinerinės priemonės pritaikant aplinką asmenims turintiems negalią. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtraukiam ugdymui bendrosios paskirties mokyklose reikalinga ne tik pritaikyta infrastruktūra, kas sprendžiama per regioninę priemonę, bet ir pritaikytas ugdymo turinys, sukurtos metodinės priemonės mokytojams, skaitmeninės mokymo(si) priemonės mokiniams, pritaikytas mokinių pasiekimų vertinimas. Šios veiklos yra planuojamos 3.1 uždavinio pažangos priemonėse. Tik kompleksinis požiūris į įtraukties principo įgyvendinimą mokyklose leis pasiekti keliamus rodiklius.</p>

		<p>16.2. Atsižvelgiant į Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, (toliau – SVM) 3 priede nurodytas rekomendacijas, pagal kurias priemonės pavadinime neturi būti nurodytas konkretus priemonės įgyvendinimo ar problemos sprendimo būdas, ir atsižvelgiant į šio rašto 1 punkte išdėstytą pasiūlymą dėl rodiklio perkėlimo, regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) pavadinimą siūlome keisti į „Padidinti ikimokyklinio ugdymo paslaugų prieinamumą“ ar į panašų.</p>	<p>16.2. Atsižvelgta. Pakeista į: „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“.</p>
		<p>16.3. Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) („Įgyvendinti priemonę „Švietimo įstaigų aprūpinimas priemonėmis ir įranga, reikalinga vykdyti visos dienos mokyklos veiklas“) turinys yra siauresnis už jam priskirto NPP rodiklio „Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus)“ nurodomą problemą, nes neformalusis vaikų švietimas visos dienos mokyklos veiklas vykdančiose bendrojo ugdymo mokyklose yra siauresnė sritis už neformalųjį vaikų švietimą,</p>	<p>16.3. Atsižvelgta. Pakeista į: „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“.</p>

		<p>kurį vykdo ne tik bendrojo ugdymo mokyklos, bet ir neformaliojo švietimo įstaigos, taip pat laisvieji mokytojai ir kiti švietimo paslaugų teikėjai (pvz., kultūros įstaigos). Taip pat priemonės pavadinimas nurodo konkretų priemonės įgyvendinimo būdą, kuris neatitinka SVM 3 priede nurodytų rekomendacijų. Atsižvelgdami į šią pastabą, į šio rašto 1 punkte išdėstytą pasiūlymą dėl rodiklio perkėlimo, siūlome šios regioninės pažangos priemonės pavadinimą keisti į „Stiprinti formaliajame ugdymo turinyje ir neformaliame vaikų švietime teikiamų kompetencijų dermę“ ar į „Padidinti formalaus ugdymo paslaugų prieinamumą atskirti ar socialines rizikas patiriantiems mokiniams ir neformaliojo vaikų švietimo galimybes“, ar į panašų.</p>	
		<p>16.4. 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos Lietuvai projekte Sostinės regionui nenumatytas finansavimas neformaliojo vaikų švietimo problemoms spręsti (nei per visos dienos mokyklas, nei kitais būdais). Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis 2019 m. Vilniaus regione yra viena mažiausių iš visų regionų (2019 m. – trečiasis blogiausias rodiklis po Tauragės ir Marijampolės apskričių), be to, su problema susiduria pats didžiausias mokinių skaičius (apie 33 proc. visų Lietuvos mokinių, nedalyvaujančių neformaliajame švietime, gyvena Vilniaus (Sostinės) regione). Taigi, nepagerinus situacijos Vilniaus regione,</p>	<p>16.4. Atsižvelgta. ŠPP neužveria galimybių investuoti į visos dienos mokyklas Sostinės regione, tačiau sprendimas priklausys nuo to, kaip pavyks susitarti su EK. Teikdami atnaujintą 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos Lietuvai projektą, siūlysime numatyti, kad ši veikla būtų finansuojama ir Sostinės regione.</p>

		<p>NPP suplanuotas rodiklis gali būti nepasiekiamas net aritmetiškai – likusiose devyniose apskrityse pasiekus 100 proc. dalyvavimą neformaliajame švietime, NPP rodiklis vis tiek bus nepasiektas. Problemai spręsti reikalingi kiti finansavimo šaltiniai, kurių panaudojimo galimybes siūlome aptarti trišalės diskusijos, įtraukiant Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos atstovus, metu.</p>	
	<p>16.5. Pažangos priemonė Nr. 12-003-03-02-01 „Įgyvendinti įtraukų švietimą“ nurodo tą patį NPP 3.2 uždavinį, kaip ir regioninė pažangos priemonė Nr. 12-003-03-02-17 (RE). Nėra aišku, ar Švietimo, mokslo ir sporto ministerija planuoja centralizuotai pritaikyti mokyklas neįgaliesiems, nes nurodomas rodiklis „Mokyklų, pritaikytų neįgaliesiems, dalis (proc.)“, ar planuoja deleguoti tai spręsti regionų plėtros taryboms. Rekomenduojame įtraukiamam švietimui formuoti vieną pažangos priemonę, neišdalijant įtraukų švietimą apimančių rodiklių į atskiras pažangos priemones.</p>	<p>16.5. Neatsižvelgta. Ši pažangos priemonė numato gerokai platesnes veiklas, kurios apima ne tik regioninius, bet ir nacionaliniu mastu įgyvendinamus aspektus. 12-003-03-02-17 priemonėje yra numatomas tik infrastruktūros modernizavimas, kai įtraukiamam švietimui organizuoti reikalinga ne tik infrastruktūra, bet ir ugdymo turinys, metodinė pagalba mokytojams ir jų kompetencijų stiprinimas, mokyklų aprūpinimas specialiosiomis ugdymo priemonėmis, švietimo pagalbos specialistų darbo sąlygų gerinimas ir pačių specialistų pritraukimas dirbti į mokyklas ir pan. Šios veiklos yra sukoncentruotos ir bus detalios aprašytos 12-003-03-02-01 priemonės aprašyme.</p>	
	<p>16.6. Pažangos priemonė Nr. 12-003-03-01-04 „Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą“ dubliuoja regioninę pažangos priemonę Nr. 12-003-03-01-23 (RE). Šiuo metu pažangos priemonėje numatytų rodiklių „Vaikų, nuo 2 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose, dalis (proc.)“ ir „Socialinę riziką patiriančiose šeimose gyvenančių nuo 3 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus</p>	<p>16.6. Neatsižvelgta. LRV programoje yra rodiklis, apimantis dvejų metų vaikus, o NPP, kaip ir EK, skaičiuoja šį rodiklį, apimantį vaikus nuo trejų metų. Rodiklio skaitinė reikšmė perimta iš jau patvirtintų dokumentų, todėl keisti rodiklius ar jų skaitines išraiškas ŠPP programoje, kaip žemesnio lygio dokumente, negalime. Seksime abiejų rodiklių duomenis ir bus veikama taip, kad gerėtų ankstyvasis ugdymas. Nemanome, kad 12-003-01-04 priemonė dubliuotų regioninę priemonę 12-</p>	

		<p>vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose, skaičius“ siektinos 2030 m. reikšmės prieštarauja viena kitai, nes jeigu pirmojo rodiklio siektina reikmė (100 proc.) bus pasiekta, automatiškai antrojo rodiklio visi vaikai dalyvaus ikimokyklinio ugdymo programose. Siūlome šiam tikslui formuoti vieną regioninę pažangos priemonę (Nr. 12-003-03-01-23 (RE)), skirtą ikimokykliniam ugdymui užtikrinti, atsisakant dubliuojančių ar iš dalies sutampančių rodiklių.</p>	<p>003-03-01-23, nes priemonėje 12-003-01-04 yra planuojamos veiklos, skirtos atnaujinti ikimokyklinio ugdymo turinį, stiprinti mokytojų kompetencijas. Visa tai įgyvendinti, sukurti metodines rekomendacijas ir priemones, kurios padėtų ankstyvajame amžiuje nustatyti vaiko ugdymosi poreikius ir juos tenkinti, stiprinti ikimokyklinio ugdymo programas įgyvendinančias įstaigų tinklaveiką. Regioninė 12-003-03-01-23 priemonė apima tik ikimokyklinio ugdymo įstaigų infrastruktūros modernizavimą kuriant naujas ikimokyklinio ugdymo vietas.</p>
17.	<p>Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (2021-11-17, R-11631)</p>	<p>17.1. Sprendžiant ŠPP 7 problemą „Kultūrinės edukacijos stoka nekuria pridėtinės vertės asmenybės tobulėjimui ir gyvenimo kokybei“ nurodoma ir Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos (toliau – KKPP) 08-001-04-01-02 priemonė „Kultūrinės edukacijos sistemingas integravimas į formalųjų ir neformalųjų ugdymą“ (toliau KKPP priemonė), tačiau ši KKPP priemonė bus baigta įgyvendinti 2022-06-30 ir ŠPP trūksta informacijos, kokiomis ŠPP pažangos ar kitomis priemonėmis bus užtikrinamas šios KKPP veiklų ir rezultatų tvarumas bei tęstinumas, konkrečiau:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaip bus integruojamas KKPP priemone sukurtas kultūrinės edukacijos intervencijų modelis į formaliojo švietimo sistemą, 2) kaip, kokiose priemonėse ar veiklose, kokia apimtimi bus naudojamas KKPP priemone suburtas kultūros koordinatorių mokyklose tinklas, 3) kokioms veikloms, kokia apimtimi bus pasitelkta KKPP 	<p>17.1. Atsižvelgsime į pasiūlymus dėl veiklų per priemonių detalizavimą jų aprašymo etape. Taip pat yra nurodyta, kad prie problemos sprendimo prisidės ir 12-003-03-01-01 priemonė „Įgyvendinti Tūkstantmečio mokyklų programą“. Kultūros ministerija nurodyta prie ŠPP 7 problemos: 7.1. Kultūrinė edukacija nesistemiškai derinama su neformaliojo ugdymu (12-003-03-01-05 priemonė ir KM 08-001-04-01-02). 7.2. Kultūros turinys ir meno formos nesistemiškai integruotos į formalųjų švietimą (12-003-03-01-01 priemonė ir KM 08-001-04-01-02). Kultūros ir kūrybingumo plėtros programos 08-001-04-01-02 priemonė „Kultūrinės edukacijos sistemingas integravimas į formalųjų ir neformalųjų ugdymą“.</p>

		<p>priemone sukurta inovatyvi kultūrinės edukacijos informacinė sistema (KEIS).</p> <p>Maloniai prašome aukščiau paminėtais aspektais papildyti ir patikslinti ŠPP.</p> <p>Taip pat prašome nurodyti Kultūros ministeriją prie dalyvaujančių ministerijų sprendžiant ŠPP 7 problemą.</p> <p>Sprendžiant ŠPP 16 problemą „Nesukuriamos sistemiškai veikiančios paskatos suaugusiems asmenims plėtoti bendrąsias ir su profesine veikla susijusias kompetencijas“ nurodoma KKPP priemonė, tačiau trūksta aiškumo, kokiomis ŠPP priemonėmis ar veiklomis planuojama vystyti suaugusių asmenų kultūrinės kompetencijas. Maloniai prašome papildyti ar patikslinti suaugusiųjų kultūrinės edukacijos problemą spręšančias ŠPP priemones ir (ar) veiklas.</p>	
18.	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (2021-11-18, (10.16Mr-48)SD-5385))	<p>18.1. Atkreipiame dėmesį, kad nors Nutarimo projekte teikiamoje Švietimo plėtros programoje (toliau – ŠPP) nėra išskirtas lytiškumo ugdymas, derinimo metu su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija) buvo suderinta, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija dirbs su lytiškumo ugdymo tema ją integruojant į gyvenimo įgūdžių ugdymo programą. Tai neatsispindi atsiųstoje derinti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ŠPP. Siūlome įtraukti lytiškumo ugdymą jeigu ne pačioje tvirtinamoje ŠPP, tai bent ŠPP pagrindime (1.1. priežastis - Trūksta mokinių poreikius atliepančio šiuolaikinio ugdymo ir jų pasiekimų bei pažangos vertinimo).</p>	<p>18.1. Manome, kad visos programos neturi atspindėti ŠPP. ŠPP fiksuojame ne tai, kas jau daroma, o ko iš viso nėra arba trūksta. SADM fiksuoja: „Švietimo, mokslo ir sporto ministerija dirbs su lytiškumo ugdymo tema ją integruojant į gyvenimo įgūdžių ugdymo programą.“ Atskiras dėmesys lytiškumo ugdymui bus parodytas per minėtiną programą:</p> <p>Atsižvelgta. Vykdam Bendrojo ugdymo programų atnaujinimą, Bendrųjų programų atnaujinimo gairėse (patvirtintos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-1317 „Dėl Bendrųjų programų atnaujinimo gairių patvirtinimo“) numatyta, kad Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa integruojama ir praplečiama, sujungiama su Žmogaus saugos bendrąja programa ir papildoma nauju socialinio-emocinio ugdymo aspektu, sudarant platesnę, praturtintą Gyvenimo įgūdžių bendrąją programą. Plėtros programos</p>

			<p>yra apibrėžto laiko planavimo dokumentai. Atsižvelgiant į tai, manome, kad nėra tikslinga juose orientuotis į siauresnę lytinio ugdymo problematiką. Mums svarbus integralus ir visuminis požiūris į vaiką. Todėl ir lytiškumo ugdymas, rengimas šeimai, sveikos gyvensenos nuostatos, socialinis-emocinis ugdymas ir kitos mokiniams svarbios temos įtrauktos į atskirą bendrojo ugdymo programą. Taip sudaromos galimybės kiekvienam mokiniui įgūdžius ir kompetencijas (kurios yra neskaidomos, nes apima žinias, gebėjimus ir vertybines nuostatas) ugdytis nuosekliai. ŠPP pagrindimas papildytas.</p>
		<p>18.2.2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano strateginių tikslų, uždavinių ir poveikio rodiklių sąrašė rodiklio „3.1.5. Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis“ reikšmės yra 2019 m. – 89,6 proc., 2025 m. – 90 proc., 2030 m. – 95 proc. Švietimo plėtros programos projekte 12-003-03-01-04 priemonės „Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą“ rodiklio „Vaikų, nuo 2 metų iki privalomojo ugdymo amžiaus dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose, dalis“ reikšmės 2019 m. – 88,4 proc., 2030 m. – 100 proc. Atsižvelgiant į skirtingas minėtų rodiklių 2030 m. reikšmes, siūlytina patikslinti 12-003-03-01-04 priemonės 2030 m. rodiklio reikšmę.</p>	<p>18.2. Iš dalies atsižvelgta. Atsižvelgiant į NPP rodiklio projekcijas, patikslinta 12-003-03-01-04 priemonės rodiklio siektina reikšmė 2030 m. – iki 95 proc. Manome, kad tikslinga šioje priemonėje rezultato rodikliu laikyti vaikų nuo 2 metų dalyvavimą ikimokykliniame ugdyme, nes etapiškai įsigalioja Švietimo įstatymo nuostatos dėl ikimokyklinio ugdymo vaikams nuo 2 metų visuotinum.</p>

	<p>18.3. Taip pat siūlytina, į ŠPP projekto 12-003-03-01-04 priemonės rodiklius įtraukti ir ikimokyklinio amžiaus vaikų vežiojimo į ikimokyklines įstaigas užtikrinimą (kiek šiuo metu ikimokyklinio amžiaus vaikų vežiojama į ikimokyklines įstaigas ir kiek būtų 2030 metais), Ministerijos nuomone, tai svarbus rodiklis įgyvendinant privalomąjį ikimokyklinį ugdymą.</p>	<p>18.3. Neatsižvelgta. Manome, kad šis rodiklis yra produkto, o ne rezultato lygmens. Jis bus įtrauktas į pažangos priemonės aprašymą. Be to, nerekomenduojama įtraukti rodiklius, kurie reiškia ir konkretų problemos sprendimą, kol dar neišanalizuotos alternatyvos. Tai atliekama tik priemonės aprašyme.</p>
	<p>18.4. Ministerija siūlo įvertinti ir įtraukti į ŠPP 2 problemos analizavimą ir sprendimus, ne tik užtikrinant ankstyvojo ugdymo prieinamumą vaikams, patiriantiems socialinę riziką, tačiau įtraukti ir vaikus iš tautinių mažumų šeimų, ieškančių prieglobsčio, grįžusiems iš emigracijos ar kitų grupių, kurios susiduria su sunkumais užtikrinant vaikų ikimokyklinį ugdymą.</p>	<p>18.4. Neatsižvelgta. Analizuojant apimami visi vaikai, kuriems yra skiriamas privalomas ikimokyklinis ugdymas. Šiuo metu pagal galiojančias poįstatyminių teisės aktų nuostatas privalomas ikimokyklinis ugdymas gali būti skiriamas vaikui, jei tėvai (globėjai) stokoja socialinių įgūdžių ir (ar) pozityvios tėvystės įgūdžių; vaikui nustatytas neįgalumas ir (ar) specialieji ugdymosi poreikiai, bet vaiko tėvai (globėjai) nesudaro sąlygų tenkinti vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius; vaiko tėvai (globėjai) išgyvena sunkumus (vienas iš tėvų (globėjų) ar abu yra netekę darbo; vienas iš tėvų (globėjų) ar abu išvykę į užsienį; įvyko ar vyksta skyrybų procesas; vienas iš tėvų (globėjų) ar abu įrašyti į ieškomų, dingusių žmonių sąrašus; vienam iš tėvų (globėjų) nustatyta sveikatos sutrikimų ar kitų priežasčių), dėl kurių netenkinami vaiko prigimtiniai, kultūriniai, socialiniai ir pažintiniai poreikiai. Manome, kad taip yra įtraukiamos visos šeimos, kurios dėl tam tikrų susiklosčiusių aplinkybių patiria sunkumų.</p>
	<p>18.5. Manytina, kad ŠPP priemonių rinkinyje priemonė „12-003-03-01-04 Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą“ turėtų būti nurodyta kaip prisidedanti prie horizontaliojo</p>	<p>18.5. Atsižvelgta.</p>

		<p>principo „lygios galimybės visiems“. Papildomai pastebėtina, kad priemonės „12-003-03-05-01 Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ įsivėlusi techninė klaida ir paskutiniame priemonių rinkinio stulpelyje turėtų būti pažymėta „LGV“ vietoje „LG“.</p>	
		<p>18.6. Tiek ŠPP, tiek ŠPP pagrindime asmeniui su negalia apibrėžti vartojamos įvairios sąvokos - „vaikams, turintiems negalią“, „negalią turintys mokiniai“, „pagrindinę negalią turintys asmenys“, „asmenys su negalia“, „studentais su negalia“, „negalią turintiems studentams“. Siūlytina apsvarstyti ar nevertėtų asmeniui su negalia apibrėžti vartoti tokias sąvokas kaip „vaikai su negalia“ (ikimokyklinis ugdymas), „mokiniai su negalia“ (mokyklos, profesinis ugdymas), „studentai su negalia“ (aukštasis mokslas).</p>	<p>18.6. Kartojame paaiškinimą, kuris buvo įrašytas į lapkričio 16 d. derinimo pažymą. Atsižvelgta. Taisyklingi abu variantai – tai sinonimai. Suvienodinta pagal grupes.</p>
		<p>18.7. ŠPP pagrindime aprašant 2 problemą „Nevienodos mokyklinio starto galimybės“ siūlytina apsvarstyti galimybę papildyti aprašymą vaikų su negalia ikimokyklinio ugdymo prieinamumo aspektu. Pačiame ŠPP pagrindime tik keliais sakiniais aprašoma, kad nėra tinkamos infrastruktūros (Gerinant paslaugų prieinamumą svarbu ir naujų vietų kūrimas, taip pat tai, kad sprendimai dėl patalpų atitiktų šiandienos poreikius ir universalus dizaino principus), tačiau nėra kalbama ar vaikams su negalia prieinamas ikimokyklinis ugdymas ne tik dėl</p>	<p>18.7. Iš dalies atsižvelgta. Ugdymo prieinamumas negalią turintiems ikimokyklinio amžiaus vaikams yra analizuojamas ir sprendžiamas ŠPP 3.2 uždavinyje, nes manome, jog, sprendžiant negalią ar specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo klausimus, būtina problemas spręsti nuosekliai nuo ikimokyklinio ugdymo iki pat vidurinio ugdymo programos baigimo. Toks problemų sprendimas ir veiksmų įgyvendinimas yra planuojamas PP priemonėje „Įgyvendinti įtraukų švietimą“. Patikslintas ŠPP pagrindime 4.1 priežasties pagrindimas ir informacija apie vaikų, turinčių specialiųjų</p>

		<p>infrastruktūros trūkumo, bet, pavyzdžiui, ir dėl ikimokyklinio ugdymo programų ar reikiamų specialistų trūkumo. Siūlytina apsvarstyti ar nevertėtų papildyti šios problemos aprašymo dėl vaikų su negalia ikimokyklinio ugdymo (esama padėtis, problemos (fizinė aplinka, darbuotojų trūkumas, ugdymo programos ir kita)).</p>	<p>ugdymosi poreikių, ikimokyklinį ugdymą. Planuojama, kad kitais metais bus atlikta Ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros plėtros savivaldybės galimybių studija, kuri leis įsivertinti modernizuotinos infrastruktūros poreikį. Šios ir kitos su ikimokyklinio ugdymo vaikų įtraukties didinimu susijusios veiklos bus detalizuojamos priemonių aprašymuose.</p>
		<p>18.8.ŠPP pagrindime aprašant priežastį „2.2. Ikimokyklinio ugdymo turinys neatliepia naujausių mokslinių žinių ir ateities poreikių“ siūlytina formuluotes tikslinti iš išdėstyti taip:</p> <p>„2019 m. Europos Sajungos Taryba ratifikavo priėmė rekomendacijas šalims dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų (2019/C 189/02). [...] 2020 m. Lietuvoje priimta daugelis sprendimų dėl ikimokyklinio ugdymo, kurie taip pat turi tiesioginės įtakos ir ugdymo turiniui – Švietimo įstatyme įteisintas įtvirtintas lietuvių kalbos mokymasis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose, pagal kurias ugdymas vykdomas tautinių mažumų kalbomis, siekiant labiau tenkinti individualius vaiko poreikius, priimti sprendimai dėl galimybės priešmokyklinio ugdymo programoje dalyvauti dvejus metus, įteisinti įtvirtinti didesni valstybės įsipareigojimai dėl vaikų, kuriems gali būti skiriamas privalomas ikimokyklinis ugdymas, ugdymo.“ .</p>	<p>18.8. Atsižvelgta.</p>

		18.9. ŠPP pagrindime aprašant 2 problemą „Nevienodos mokyklinio starto galimybės“ (4 p.) trūksta nuorodų į šaltinius dėl Jameso Hackmano ir neuromokslininkų tyrimų.	18.9. Atsižvelgta.
		18.10. ŠPP pagrindime aprašant priežastį „2.2. Ikimokyklinio ugdymo turinys neatliepia naujausių mokslinių žinių ir ateities poreikių“ siūlytina formuluotes tikslinti iš išdėstyti taip: „2019 m. Europos Sąjungos Taryba ratifikavo priėmė rekomendacijas šalims dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų (2019/C 189/02). [...] 2020 m. Lietuvoje priimta daugelis sprendimų dėl ikimokyklinio ugdymo, kurie taip pat turi tiesioginės įtakos ir ugdymo turiniui – Švietimo įstatyme įteisintas įtvirtintas lietuvių kalbos mokymasis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose, pagal kurias ugdymas vykdomas tautinių mažumų kalbomis, siekiant labiau tenkinti individualius vaiko poreikius, priimti sprendimai dėl galimybės priešmokyklinio ugdymo programoje dalyvauti dvejus metus, įteisinti įtvirtinti didesni valstybės įsipareigojimai dėl vaikų, kuriems gali būti skiriamas privalomas ikimokyklinis ugdymas, ugdymo.“ .	18.10. Atsižvelgta.
		18.11. ŠPP pagrindimo 3 p. pabaigoje pateikiama nuoroda yra vidinė kompiuterio sistemos failo nuoroda, todėl jos nėra įmanoma atidaryti išoriniams vartotojams.	18.11. Atsižvelgta. Nuoroda panaikinta. Įterpta kita, aktyvi nuoroda.

		<p>18.12. ŠPP pagrindime aprašant 4 problemą „Nepakankamai išplėtotą švietimo pagalbą mokyklose“ nėra aišku kuri tarptautinė sutartis turima omenyje, nes „Jungtinių Tautų Žmogaus teisių konvencija“ neegzistuoja. Tikėtina, kad turima omenyje Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija (Europos Tarybos teisės sistema) arba Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas ir (ar) Tarptautinis ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktas ir (ar) Visuotinė žmogaus teisių deklaracija (Jungtinių Tautų teisės sistema).</p>	<p>18.12. Atsižvelgta. Patikslintas dokumento pavadinimas ir įterpta nuoroda į minimą dokumentą.</p>
		<p>18.13. ŠPP pagrindime aprašant 8 problemą „Aukštas patyčių lygis mokyklose“ ir jos priežastis, siūloma remtis ir 2019 m. Eurobarometro Nr. 493 dėl diskriminacijos Europos Sąjungoje¹ duomenimis bei 2020 m. Europos Sąjungos Pagrindinių teisių agentūros (FRA) tyrimu apie LGBTI situaciją². Šie tyrimai gali padėti ŠPP pagrindime aiškiau iliustruoti atskirų socialinių grupių, susiduriančių su diskriminacija, padėtį švietimo sistemoje bei padėti susieti ŠPP bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinės sutelkties plėtros programą (patvirtinta 2021-11-10).</p>	<p>18.13. Neatsižvelgta. Išanalizavus šių tyrimų informaciją, manome, kad papildymas nuorodomis į šiuos tyrimus nėra tikslingas. Šiuo metu atnaujinamose Bendrosiose programose numatyta stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą, išskiriamos savybės: empatija, pagarba, orumas ir kt. Manome, kad tai universalios vertybės, kurios skatina jaunas žmones priimti ir gerbti įvairius žmones ir nediskriminuoti nei lyties, nei tautybės, nei seksualinės orientacijos pagrindu. Todėl nėra tikslinga išskirti ŠPP tik vieną grupę, nes asmenys turi demonstruoti šias savybes visiems žmonėms, nesvarbu, kokiai grupei jie priklauso.</p>
		<p>18.14. Taip pat siūlytina įvertinti ir ŠPP įtraukti priemonę, kuria būtų siekiama mažinti vaikų iki 16 metų, kurie nelanko ugdymo įstaigos skaičių (pavyzdžiui, delikventinio</p>	<p>18.14. Neatsižvelgta. Nors svarbus kiekvienas vaikas, turintis lankyti mokyklą, tokia priemonė šiame etape būtų per menka, tuo labiau, kad tai nėra tiesiogiai susiję su pokyčiu, nukreiptu į esminę</p>

¹ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2251>

² <https://fra.europa.eu/en/publication/2020/eu-lgbti-survey-results>

		elgesio vaikai, romų tautybės vaikai ir pan.). Ši problema nėra iškelta ŠPP.	pažangą, dėl jau anksčiau suvaldytos ir gerėjančios būklės. Remiantis statistika, 2020–2021 m. m. nelankančių mokinių fiksuota 117, 2021–2022m.m. – 82 mokiniai. Tai nėra masinė problema, o tiesiog atskiri atvejai, kurie sprendžiami bendradarbiaujant ugdymo įstaigoms, kurioms tie mokiniai priskirti, ir savivaldybių socialinės paramos skyriams, dirbantiems su šeimomis.
		18.15.ŠPP pagrindime aprašant priežastį „10.2. Naujai parengta Lietuvių kalbos programa, skirta iš užsienio sugrįžusiems mokiniams, bus pradėta įgyvendinti nuo 2023 m., tačiau programai įgyvendinti reikalingos mokymosi priemonės nėra parengtos“ pateikiama nuoroda į Bendrųjų Europos kalbų metmenų sistemą nėra aktyvi.	18.15. Atsižvelgta. Nuoroda ištrinta. Pakeista į veikiančią nuorodą: http://www.vertinimas.uki.vu.lt/UserFiles/File/maketas.pdf
		18.16.ŠPP pagrindime aprašant „11.2. Nesukurta paramos priemonių užsieniečiams (įskaitant užsienio lietuvių), studijuojantiems Lietuvos aukštosiose mokyklose, sistema“ siūlytina integruoti ir diskriminacijos problematiką. Pavyzdžiui, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos užsakymu atlikto „Neapykantos nusikaltimų pažeidžiamų bendruomenių kokybinio tyrimo“ ³ duomenis.	18.16.Bus atsižvelgta pažangos priemonių aprašymo etape. Įgyvendinant pažangos priemonę „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“ numatoma sukurti ir įgyvendinti užsienio studentų (tarp jų ir užsienio lietuvių) pritraukimo ir integracijos strategiją.
		18.17.Siūlytina papildyti ŠPP pagrindimą aprašant 12 problemą „Profesinio mokymo sistemos teikiamų įgūdžių ir darbo rinkos poreikių neatitiktis“ atskira dalimi dėl asmenų su negalia	18.17. Atsižvelgta.

³https://vrm.lrv.lt/uploads/vrm/documents/files/LT_versija/Viesasis_saugumas/Pa%C5%BEeid%C5%BEiam%C5%B3%20bendruomeni%C5%B3%20kokybinio%20tyrimo%20ataskaita.pdf

		<p>profesinio ugdymo prieinamumo (esama padėtis, problemos (fizinė aplinka, mokytojų kvalifikacijos trūkumas, mokymosi programos ir kita).</p>	
		<p>18.18. ŠPP pagrindime tikslintinas Užimtumo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavadinimas (priežastyse „12.5. Nepakankamas profesinio mokymo sistemos lankstumas ir atvirumas“, „13.2. Neužtikrinamas profesinio orientavimo paslaugų teikimas visų amžiaus tarpsnių asmenis“ ir kt. aprašymuose).</p>	<p>18.18. Atsižvelgta.</p>
		<p>18.19. ŠPP pagrindime aprašant priežastį „16.6. Neišplėtos galimybės mažiau mokytis linkusioms grupėms (senjorų mokymosi galimybių plėtojimas, bendrojo ugdymo sistemos suaugusiems asmenims tobulinimas)“ paskutinėje pastraipoje pateikiama informacija apie galimą priemonės įgyvendinimą. Siūlytina šią informaciją perkelti į kitą etapą – t. y. analizuoti ją rengiant plėtros programos priemonės aprašymą ir alternatyvas.</p>	<p>18.19. Atsižvelgta. Informacija, kuri detalizavo galimą priemonės vykdymą išbraukta ir bus naudojama priemonės aprašymo lygmenyje.</p>
		<p>18.20. Siekiant, kad ŠPP pagrindimas būtų lengviau skaitomas, siūlytina šaltinių nuorodas suformuoti kaip išnašas. Taip pat, ŠPP pagrindime turėtų būti suvienodintas citavimo stilius, pavyzdžiui, aprašant 6 problemą „Nevienodas aukštojo mokslo prieinamumas specialiųjų mokymosi poreikių turintiems asmenims ir asmenims, kilusiems iš žemas pajamas turinčių šeimų“</p>	<p>18.20. Atsižvelgta dėl citavimo suvienodinimo atsisakant Harvardo stiliaus.</p>

		naudojamas Harvardo citavimo stilius, kai didelėje ŠPP pagrindimo dalyje pateikiamos nuorodos.	
		18.21. ŠPP pagrindime naudojami trumpiniai, kurie nėra lengvai suprantami ir nėra tinkamai įvesti tekste, pavyzdžiui, „IEA TIMSS 2019 m. tarptautinis tyrimas“, arba sutrumpinimai įvedami kelis kartus, pavyzdžiui, „Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (toliau – ŠVIS)“, todėl ŠPP pagrindimas turėtų būti peržiūrėtas ir patikslintas šiuo aspektu.	18.21. Atsižvelgta.
		18.22. ŠPP pagrindime pateikiamos e-seimas nuorodos keistinos į Teisės aktų registrą, kaip oficialų teisės aktų skelbimo šaltinį.	18.22. Atsižvelgta.
		18.23. ŠPP pagrindime darant nuorodas į Europos Sąjungos institucijų priimtus teisės aktus siūlytina laikytis Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“.	18.23. Teisingumo ministerijos filtrus praėjome, manome, kad nėra aktualu keisti citavimo būdą.
19.	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (2021-11-23)	19.1. ŠPP uždavinys Nr. 3.3 „Pritaikyti švietimo sistemą sklandžiai reemigravusių Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir atvykusių užsieniečių integracijai bei gerinti besimokančiųjų judumo sąlygas“ neatitinka XVIII Vyriausybės programoje įvardyto prioritetinio projekto „Visiems prieinama gera mokykla ir šiuolaikinis ugdymo turinys“ vienos iš pagrindinių iniciatyvų: „46.6.	19.1. Neatsižvelgta. Uždaviniai perkeliama iš NPP pažodžiui. ŠPP negali pakeisti aukštesnio lygmens dokumento, t. y. NPP nustatytos formuluotės.

		<p>Lituanistinės švietimo mokyklos. Skatinsime naujų neformaliojo ugdymo lituanistinių švietimo mokyklų steigimą ir stiprinimą įvairiose pasaulio šalyse, ypač tose, kur gyvena didelės lietuvių bendruomenės. Parengsime mokymo programas, pagrįstas kalbos mokėjimo lygiais ir pritaikytas skirtingo amžiaus ir skirtingų kalbinių gebėjimų mokiniams. Taip pat lituanistinėse mokyklose besimokantiems mokiniams parengsime kalbos pasiekimų lygių vertinimo ir įsivertinimo sistemą, kuri bus susieta su Lietuvoje taikoma sistema.“</p> <p>Manome, kad strateginiuose dokumentuose turėtų būtų aiškiai įvardijamas siekis išlaikyti ir puoselėti lietuvių diasporoje, vertinti diasporos indėlį į valstybės kūrimą ne tik reemigruojant, bet ir investuojant, kuriant verslą, vykdant bendras mokslines ar kitas profesines, socialines veiklas Lietuvoje, įsitraukiant į Lietuvos gyvenimą. Preliminariais duomenimis, tik 6 proc. lietuvių vaikų užsienyje šiuo metu sistemingai mokosi lietuvių kalbos, istorijos ir kultūros lituanistinėse mokyklose, o tai gali būti vertinama kaip grėsmė valstybei ateityje prarasti ryšį su didele dalimi diasporos, kurios reikšmė Lietuvai yra įrodyta istorijos ir yra labai didelė.</p>	
		<p>19.2. Atkreipiame dėmesį, kad NPP poveikio rodiklis „Sugrįžusių asmenų, gavusių pagalbą integruotis į švietimo sistemą (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kartu), dalis nuo tų, kurie kreipėsi“, atsižvelgiant į tai, kad tik nedidelė dalis diasporos vaikų grįš gyventi į Lietuvą, yra tik maža dalimi</p>	<p>19.2. Iš dalies atsižvelgta. NPP rodikliai perrašomi pažodžiui iš NPP. ŠPP jų pakeisti negali.</p> <p>Kita vertus, prie priemonių pridėta su lituanistika susijusių papildomų rodiklių. Žr. rodiklius prie 12-003-03-01-02, 12-003-03-01-05, 12-003-03-04-01, 12-003-03-05-01, 12-003-03-06-02 priemonių. Iš viso numatyti 9 tiesiogiai susiję rodikliai, dar keli, apimantys ir kitus sudėtingus atvejus, iš 50 visų</p>

		<p>susijęs su lituanistinio švietimo užsienyje stiprinimo būtinybe. Taip pat šis rodiklis neatskleidžia integracijos metu kylančių problemų ir jų sprendimo rezultatų, nes: 1) ne visi sugrįžę asmenys kreipiasi, 2) neaišku, ar suteikta pagalba buvo efektyvi. Tai atspindi ir aukšta rodiklio vertė: 2020 m. – 83,9 proc., 2025 m. – 85 proc.; 2030 m. – 90 proc. (ankstesniame projekte nurodyti skaičiai buvo: 2019 m. – 89 proc., 2025 m. – 93 proc.), netiksliai iliustruojanti, kad problema nėra esminė. Atsižvelgdami į tai, siūlome įtraukti papildomų priemonių rodiklių, pvz., sugrįžusių ir Lietuvos švietimo sistemoje liekančių (vėl neišvykstančių) mokinių skaičiaus procentinę išraišką; mokinių tėvų pasitenkinimo integracinėmis sąlygomis Lietuvos švietimo sistemoje procentinę išraišką.</p>	<p>priemonėms numatytų rezultatų rodiklių (ne mažiau kaip 18 proc. visų rodiklių, t. y. beveik penktadalis). Manome, kad neracionalu vienam aspektui didinti rodiklių skaičių.</p>
		<p>19.3. Reikėtų patikslinti, ar į 12-003-03-02-01 priemonės „Įgyvendinti įtraukijį švietimą“ rodiklį „Mokinių, tenkančių vienam švietimo pagalbos specialistui bendrojo ugdymo mokyklose, skaičius“ būtų įskaičiuojami ir iš užsienio sugrįžę vaikai, t. y. koks realius veiksmus iliustruojantis (-ys) rodiklis (-iai) būtų taikomas (-i) pažangiai sugrįžusių asmenų integracijai švietimo sistemoje vertinti.</p>	<p>19.3. Nėra į ką atsižvelgti. Iš užsienio sugrįžę vaikai įskaičiuojami. Integraciją rodo pagrindinis NPP rodiklis.</p>
		<p>19.4. Antrasis poveikio rodiklis „Užsieniečių, studijuojančių Lietuvos aukštosiose mokyklose, dalis, palyginti su bendru studijuojančių asmenų skaičiumi“ taip pat yra mažai susijęs su lituanistiniu ugdymu. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš šio rodiklio eliminuojami iš</p>	<p>19.4. Iš dalies atsižvelgta. Lituanistinį švietimą atspindi šie ŠPP pagrindime nurodyti pažangos priemonės 12-003-03-04-01 „Sudaryti sąlygas kokybiškoms, tarptautiškoms ir prieinamoms studijoms“ rodikliai: „Padidėjęs lituanistikos (baltistikos) centrų studentų, kurie dalį studijų (kursų)</p>

		<p>užsienio grįžtantys Lietuvos Respublikos piliečiai, jis neatspindi lietuvių kilmės asmenų dalies. Siūlome nustatyti papildomą priemonių rodiklį.</p>	<p>mokėsi Lietuvoje, skaičius“, „Padidėjęs Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų, atlikusių tarptautines praktikas lituanistinio švietimo įstaigose užsienyje, skaičius“. Pagal poreikį pažangos priemonės aprašyme bus nustatomi papildomi pažangos priemonės įgyvendinimą atspindintys rodikliai.</p>
		<p>19.5. Siūlome į priemonių rodiklių sąrašą įrašyti besimokančiųjų lituanistinėse mokyklose skaičių – tai vienintelis realus valstybės paramos poveikio lituanistiniam švietimui užsienyje rodiklis.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad ŠPP nurodomas 16 proc. užsienyje gyvenančių vaikų, kurie lanko lituanistines mokyklas, skaičius nėra tikslus, nes yra skaičiuojamas remiantis netiksliais 2005–2014 m. surašymo duomenimis, kurie neatspindi realios situacijos (pvz., šio surašymo duomenimis, JAV gyvena 35,7 tūkst. lietuvių). Remiantis neoficialiais Lietuvos diplomatinės atstovybių, lietuvių bendruomenių, lituanistinių mokyklų duomenimis, šis rodiklis tesiekia tik 6 proc.</p>	<p>19.5. Neatsižvelgta. Šį rodiklį planuojama įtraukti į rengiamą Globalios Lietuvos strategiją. Manytume, kad atskirose strategijose nereikėtų dubliuoti rodiklių.</p>
		<p>19.6. Manome, kad vardijant sprendžiamas problemos priežastis visų pirma turi būti įvardijami ne „nesertifikuojami lituanistinio švietimo pasiekimai“, o valstybės finansinė parama mokyklų išlaikymui užsienyje (atsižvelgiant į aprašyme įvardijamus didžiausius lietuviško ugdymo užsienyje trūkumus: „mokyklų trūkumas“; „mokykloms sunku išsilaikyti“). Antra, turėtų būti įvardijamas mokymo programų, pritaikytų skirtingų lygių lituanistinėms mokykloms, nebuvimas (kiek mums žinoma iš lituanistinių</p>	<p>19.6. Neatsižvelgta. Lituanistinio švietimo finansavimas yra nuolatos skirtingais būdais vykstantis procesas, tai nėra naujas dalykas, juo labiau, automatiškai negarantuoja lituanistinio švietimo sistemos efektyvumo. Siekiant lituanistinio švietimo kokybės, mokinių į lituanistines mokyklas pritraukimo, viena iš pagrindinių priežasčių, ką jau daug metų įvardija ir pačios lituanistinės mokyklos, yra mokymosi pasiekimų vertinimo nebuvimas. Sukūrus pasiekimų vertinimą, galime sėkmingai spręsti kitas priežastis, todėl siekiant efektyvios lituanistinio švietimo sistemos</p>

		<p>mokyklų atsiliepimų, 2019 m. parengta Lituanistinio švietimo integruota sistema nepritaikyta lituanistinėms mokykloms užsienyje).</p>	<p>sukūrimo, lituanistinio švietimo pasiekimų sertifikavimą laikome svarbiausiu dalyku. Iš esmės manome, kad visos šios problemos priežastys yra labai glaudžiai susiję. Kad galėtume kurti pasiekimų įvertinimo sistemą, būtina turėti bent rekomendacinę ugdymo turinį nustatančią programą. Lituanistinio švietimo integruota programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V-715, buvo rengta darbo grupės, kurioje dalyvavo lituanistinių mokyklų mokytojai. Programa yra skirta lituanistinėms mokykloms, pritaikyta skirtingos mokymo apimties, amžiaus grupių, kalbos mokėjimo lygių mokiniams.</p> <p>2021 m. pradžioje surengti 4 pasitarimai su PLB Švietimo komisija ir lituanistinių mokyklų atstovais ir sutarta dėl priemonės LRV plane programą patobulinti. Programą tobulinant, šiemet jau sukurtos ikimokyklinio ir 1-os klasės nuotolinės mokymo priemonės Moodle aplinkoje, kurias tiesiogiai kūrė ikimokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų kvalifikaciją turintys lituanistinių mokyklų mokytojai. Surengti 4 mokymų ciklai įvairiems kraštams. 116 lituanistinių mokyklų mokytojai dalyvavo mokymuose, 256 mokytojai turi LŠIP Moodle paskyras ir galės teikti pasiūlymus tolesniam programos tobulinimui. Lituanistinio švietimo integruota programa atveria galimybes kurti sertifikavimo sistemą lituanistiniame švietime.</p>
		<p>19.7. Atkreipiame dėmesį, kad ŠPP yra skirta pažangos, ne tęstinėms veikloms, bet dokumente minimos ir tęsinei veiklai priskirtinos priemonės, tarkim, jau ne vienus metus lituanistinėse mokyklose ir bendruomenėse vykdomos studentų praktikos. Pakartotinai teikiame</p>	<p>19.7. Iš dalies atsižvelgta. ŠPP pagrindime yra įtrauktos praktikos lituanistinio švietimo įstaigose, lietuvių bendruomenėse ir diplomatinėse atstovybėse. ŠPP rodikliai turėtų atspindėti švietimo srities rezultatus. Siūlomą rodiklio papildymą studentų praktikomis diplomatinėse atstovybėse galima būtų svarstyti rengiant pažangos</p>

	<p>nuomonę: jei ši veikla dokumente išliktų, rodiklis „Padidėjęs Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų, atlikusių tarptautines praktikas lituanistinio švietimo įstaigose užsienyje, skaičius“ turėtų būti papildytas „užsienio lietuvių bendruomenėse, diplomatinėse atstovybėse“ dėl to, kad šios tarptautinės praktikos yra brangios, ir, studentams atliekant praktiką tik lituanistinio švietimo įstaigose, kuriose užsiėmimai vyksta tik savaitgaliais, jos būtų nepakankamai efektyvios. Neįrašius diplomatinės atstovybių prie šių praktikų organizavimo vietų, Užsienio reikalų ministerija neturėtų būti nurodyta kaip pirmoji dalyvaujanti institucija.</p>	<p>priemonės aprašymą, kuriame bus nustatomi papildomi pažangos priemonės įgyvendinimą atspindintys rodikliai, arba svarstyti tokio rodiklio įtraukimą į rengiamą Globalios Lietuvos strategiją.</p>
	<p>19.8. Atsižvelgdami į tai, kad dėl pandemijos kai kurios lituanistinės mokyklos perėjo prie nuotolinio mokymosi ir įsikūrė naujų virtualių mokyklų, prašome patikslinti rodiklį „Užsienio lietuvių, besimokančių nuotoliniu būdu, skaičiaus augimas (proc.)“, nurodant, ar nuotolinis mokymas turi vykti mokyklose Lietuvoje, ar įskaičiuojamos ir nuotolinio mokymosi paslaugą teikiančios lituanistinės mokyklos užsienyje. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad nuotolinis mokymas yra vykdomas jau ilgą laiką, todėl kažin ar gali būti priskirtinas prie pažangos priemonių.</p>	<p>19.8. Paaškinimas. Rodikliu „Užsienio lietuvių, besimokančių nuotoliniu būdu, skaičiaus augimas (proc.)“ bus skaičiuojami visi užsienio lietuviai, taip pat ir tie, kurie nuotoliniu būdu mokosi virtualiose lituanistinėse mokyklose. Todėl nematome reikalo tikslinti rodiklio, nes jis apima nuotolinį mokymąsi ir Lietuvoje, ir užsienyje esančiose mokyklose.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad skaitmeninio švietimo projektas EdTech yra nauja pažangos priemonė LRV programos įgyvendinimo plane. EdTech projekto tikslas – diegti naujas technologijas, pritaikytas švietimui, jų naudojimą perkelti į aukštesnį lygį. Sukurtomis naujovėmis galės naudotis ir lituanistinė mokykla. Manome, kad šis projektas prisidės prie kokybiško nuotolinio mokymo sukūrimo.</p>
	<p>19.9. Atkreipiame dėmesį į žemą siektiną rodiklį „Lituanistinių mokyklų, kuriose įvertinta ugdymo kokybė, dalis (proc.) – 20 proc. (2030 m.)“. Manome, kad lituanistinių mokyklų</p>	<p>19.9. Neatsižvelgta. Ugdymo kokybė, ypač neformaliojo lituanistinio švietimo mokyklose, iki dabar nebuvo sistemingai matuota. Mokyklos nėra skirstomos į lygius. Ugdymo kokybės vertinimo</p>

	<p>įvertinimas, pažinimas turi būti atliktas pirmiausia, atitinkamai pagal mokyklų lygius planuojant kitų priemonių įgyvendinimą. Siūlome nustatyti 80 proc. rodiklį, atsižvelgiant į tikimybę, kad ne visos mokyklos pageidaus būti vertinamos.</p>	<p>metodika dar nėra sukurta. Tai yra pažangos sritis, todėl apibrėžiama ŠPP. Kadangi ši veikla anksčiau nėra vykdyta, ŠMSM neturi atraminio rodiklio lituanistinėms mokykloms kaip neformaliojo švietimo įstaigoms. Prievolė dalyvauti vertinant jų kokybę pagal galiojančius teisės aktus, tikėtina, nebus nustatyta (bus tik galimybė). Nuspręsta apsiriboti mažesniu rodikliu.</p>
	<p>19.10. Siūlome pakeisti rodiklių reikšmės „Lituanistinių mokyklų, naudojančių lietuvių kalbos testavimo sistemą, skaičius“ ir „Lituanistinio švietimo integruotą programą naudojančių lituanistinių mokyklų skaičius“ iš vienetinių į procentines, nustatant ne žemesnę kaip 50 proc. visų registruotų lituanistinių mokyklų siektiną reikšmę. Pakartotinai atkreipiamo dėmesį, kad, kiek mums žinoma iš lituanistinių mokyklų atsiliepimų, 2019 m. parengta Lituanistinio švietimo integruota sistema yra nepritaikyta lituanistinėms mokykloms užsienyje.</p>	<p>19.10. Iš dalies atsižvelgta. Pritarta rodiklio padidinimui iki pusės registruotų lituanistinių mokyklų, atkreipiant dėmesį, kad formaliosios lituanistinės mokyklos gali rinktis ir kitas lietuvių kalbos įvertinimo sistemas (pvz., valstybinius egzaminus). Remdamesi pastarųjų 4 metų testavimo sistemą naudojančių mokyklų procentinės dalies nuo visų lituanistinių mokyklų skaičiavimo patirtimi, rodiklį keičiame į faktinį mokyklų skaičių, nes lituanistinių mokyklų skaičius – atskaitos taškas. Nuolat keičiamos rodiklio reikšmės laikui bėgant tampa nepalyginamomis. Šie principai taikyti ir konstruojant naują rodiklį dėl Lituanistinio švietimo integruotą programą naudojančių mokyklų. Šie rodikliai naudojami daugelyje strateginių ŠMSM dokumentų ir siekiame išlaikyti jų integruotumą. Papildomai paaiškiname, kad siejant rodiklį su numatomomis finansavimo programomis, produktas bus viena testavimo sistema (rodiklis – 100 dalyvaujančių mokyklų).</p>
	<p>19.11. Nėra nė vieno rodiklio, skirto lituanistinių mokyklų mokytojų finansinei paramai ir socialinėms garantijoms.</p>	<p>19.11. Neatsižvelgta. Lituanistinių mokyklų mokytojų rėmimas yra tęstinė veikla, vykdoma vadovaujantis LRV 2009-12-23 nutarimu Nr. 1752 „Dėl Asmenų, vykdančių ar vykstančių vykdyti lituanistinį švietimą užsienyje,</p>

			<p>rėmimo ir skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p> <p>Už socialinėmis mokytojų garantijas atsakinga Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.</p>
		<p>19.12. Atkreipiamė dėmesį, kad ŠPP pagrindimo tekste klaidingai nurodoma problemų numeracija, pvz., „Žr. 3.6 uždavinio 2 problemos pagrindimą“, – tokio problemos numerio nėra.</p>	<p>19.12. Atsižvelgta.</p>
20.	<p>LRVK Teisės grupės išvada (2021-11-22, (TAP-21-1595; TAIS NR.: 21-31778(2)))</p>	<p>20.1. Skiriasi kai kurių priemonių, nurodytų Plėtros programos I skyriuje ir III skyriuje pavadinimai (pvz. I skyriuje - 12-003-03-01-23 „Įgyvendinti priemonę „Padidinti ugdymo paslaugų prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams investuojant į ugdymo infrastruktūrą pagal universalaus dizaino principus efektyviai veikiančiose mokyklose“; III skyriuje - 12-003-03-01-23 „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“). Plėtros programos I skyriuje paminėta 12-003-03-02-17 priemonė „Įgyvendinti priemonę „Švietimo įstaigų aprūpinimas priemonėmis ir įranga, reikalinga vykdyti visos dienos mokyklos veiklas“ nėra paminėta III skyriuje. III skyriuje tam pačiam pažangos priemonės kodui (12-003-03-02-17) priskirta priemonė kitu pavadinimu - Plėtoti įvairialypį švietimą vykdyti visos dienos mokyklų veiklą (priemonė tokiu pavadinimu nėra paminėta Plėtros programos I skyriuje).</p> <p>20.2. Plėtros programos struktūra turėtų būti patikslinta atsižvelgiant į Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292, 3</p>	<p>20.1. Atsižvelgta.</p> <p>20.2. Atsižvelgta.</p> <p>20.3. Atsižvelgta. NPP rodiklių keisti negalime, nes dokumentas yra jau patvirtintas.</p> <p>20.4. Atsižvelgta.</p> <p>20.5. Atsižvelgta.</p>

		<p>priede nustatytą formą (Plėtos programą sudaro skyriai, ne dalys; tikslintini skyrių pavadinimai).</p> <p>20.3. Plėtos programoje vartojama tiek sąvoka „Lietuvos aukštoji mokykla“, tiek „aukštoji mokykla“. Atsižvelgiant į tai, kad Mokslo ir studijų įstatyme apibrėžta sąvoka „Lietuvos aukštoji mokykla“, siūlytume ten kur pirmą kartą vartojama sąvoka „Lietuvos aukštoji mokykla“ įvesti trumpinį „toliau - aukštoji mokykla“ ir šį trumpinį nuosekliai vartoti.</p> <p>20.4. Pirmą kartą vartojant trumpinį „ES“ siūlome pirmiausia nurodyti pilną pavadinimą ir įsivesti trumpinį (šiuo aspektu aktualu Plėtos programoje vartojant ir kitus trumpinius juos apibūdinti, paaiškinti); trumpinio „VB“ galėtų būti atsisakyta (t. y. visur rašyti pilnais žodžiais);</p> <p>20.5. Siekiant teisėkūros sistemiškumo ir vienodos teisėkūros praktikos derinant Plėtos programą su kitomis Vyriausybės patvirtintomis plėtos programomis, siūlytume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nuorodą į atitinkamą Valstybės veiklos sritį (Plėtos programos I skyriaus lentelės pirma pastraipa) – rašyti didžiosiomis raidėmis; - II skyriaus 1-me stulpelyje įrašyti antraštinės eilutės pavadinimą – „NPP uždavinys“; - atsisakyti 1 ir 2 išnašų (kaip perteklinių); 7.1, 7.2, 16.7 papunkčiuose išbraukti „KM“; - patikslinti Plėtos programos pavadinimą Nutarimo projekte. 	
--	--	--	--

21.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija (2021-11-18, 6K-2106715)	21.1. Atkreipiame dėmesį, kad tiek TAIS`e paskelbtoje, tiek ir 2021 lapkričio 10 d. el. paštu pateiktose PP projekto versijose II skyriaus „Finansinės projekcijos“ finansinių projekcijų lentelė parengta ne pagal Metodiką. Atsižvelgiant į tai, kad PP turi būti aiškiai nurodytos Nacionaliniame pažangos plane nustatytos finansinės projekcijos, prašome patikslinti PP pagal elektroniniu paštu pateiktus pasiūlymus.	21.1. Atsižvelgta. Finansinių projekcijų lentelė parengta pagal reikalavimus.
		21.2. Pažymime, kad PP priemonių rinkinio lentelė turi būti papildyta trūkstamais 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos rezultato stebėsenos rodikliais (tikslinimo pasiūlymai buvo pateikti 2021 m. spalio 28 ir lapkričio 11 dienomis).	21.2. Atsižvelgta. Derinantis el. paštu su FM įtraukti visi reikalingi ESF rodikliai.
		21.3. Regioninių priemonių turinio ir apimties klausimai turi būti suderinti su Vidaus reikalų ministerija. Prašome iki PP teikimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti, suderinti su Vidaus reikalų ministerija regioninės pažangos priemonės, siektinus rodiklius ir lėšas.	21.3. Atsižvelgta. Regionų priemonės, rodikliai, finansinės projekcijos įtrauktos.
		21.4. Atkreipiame dėmesį, kad regioninių pažangos priemonių Nr. 12-003-03-01-23 ir Nr. 12-003-03-02-17 ir pažangos priemonės Nr. 12-003-03-05-01 pavadinimai neatitinka Metodikos 3 priede III skyriuje „Pažangos priemonių rinkinys“ nurodyto pažangos priemonės apibrėžimo, pagal kurį priemonės pavadinime neturi būti nurodytas konkretus priemonės įgyvendinimo ar problemos sprendimo būdas. Pažymime, kad dėl minėtos	21.4. Atsižvelgta.

		<p>pažangos priemonės „Įdiegti vieno langelio principą karjerai planuoti ir įgūdžiams tobulinti“ pavadinimui, kuriame dėmesys skiriamas vieno langelio sistemos diegimui, pritariame su sąlyga, kad jis neapribos priemonės lygiu atliekamos alternatyvų analizės ir spęs visas PP identifikuotas problemas priežastis.</p>	
		<p>21.5. Metodikos 60 p. nustatyta, kad PP rengiama siekiant koordinuoti įgyvendinti Nacionaliniame pažangos plano strateginiams tikslams pasiekti nustatomus pažangos uždavinius toje pačioje valstybės veiklos srityje, sudaryti pagrindą ilgalaikiam pažangos lėšų poreikio planavimui ir valdymui, prioriteto tvarka nustatyti pažangos uždavinių pažangos priemones. Atkreipiame dėmesį, kad PP prie tos pačios priežasties sprendimo prisideda kelios pažangos priemonės (pavyzdžiui, sprendžiant 4.1. priežastį „Negalią turintys mokiniai neturi sąlygų ugdytis bendrosios paskirties mokyklose“ prisideda net keturios pažangos priemonės (12-003-03-02-01, 12-003-03-01-01, 12-003-03-01-23, 12-003-03-02-17 priemonės). Siekiant mažinti veiklų dubliavimo riziką, siūlome siaurinti/išskaidyti priežastis paliekant konkrečią vienai priemonei arba stambinti pažangos priemones.</p>	<p>21.5. Nurodytos priemonės yra tarpusavyje susiję. Pagrindiniai skirtumai yra tie, kad vienos priemonės apima vadinamąsias kietąsias, o kitos – minkštąsias investicijas.</p>